

تعادل یا تله؟

نظریه بازی‌ها در مذاکرات روسیه و آمریکا

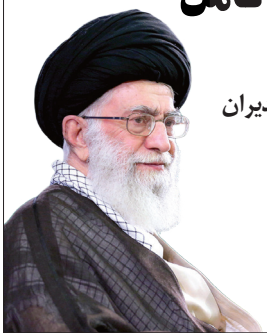
دوست محمود و همکار شاملو

درباره پرویز مسجدی

آرایش سیاسی شوراها

درباره انتخابات آتی شوراهای شهر و روستا

همکاری کامل
با دولتوزیر، معاونان و مدیران
وزارت اطلاعات
بارهبر انقلاب
دیدار کردند

یادداشت روز

عدم توازن

باید به حقوق و مزایای پلیس
و سایر نیروهای امنیتی رسیدگی شودسید محمود علیزاده طباطبایی
عضو شورای مرکزی و معاون حقوقی دبیرکل
حزب کارگزاران سازندگی ایران

ایمنی و امنیت اجتماعی از ارکان اصلی ثبات و توسعه هر کشوری است. در بسیاری از کشورها، شرایط اقتصادی و اجتماعی تاثیر مستقیمی بر میزان جرم و جنایت دارد. هنگامی که وضعیت اقتصادی نامناسب باشد، فساد افزایش می‌یابد و انگیزه برای ارتکاب جرم بیشتر می‌شود. تجربه نشان داده در جوامعی که رفاه عمومی پایین است، وقوع جرائم سازمان‌یافته، سرقت و سایر اشکال بزهکاری افزایش پیدا می‌کند. یکی از مسائل مهم در حوزه امنیت، میزان حقوق و مزایای نیروهای پلیس و سایر نیروهای امنیتی است. به عنوان مثال اگر حقوق پلیس به حدی پایین باشد که انگیزه‌ای برای انجام وظایف خود نداشته باشد، نمی‌توان انتظار داشت که با جدیت و دقت به وظایف خود عمل کند. این مشکل در برخی کشورها به وضوح دیده شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد، حقوق ماهیانه نیروهای پلیس کمتر از حدی است که بتوانند زندگی آبرومندانه‌ای داشته باشند. این امر منجر به کاهش انگیزه کاری و در نهایت ضعف در اجرای قانون می‌شود. در بحث مهاجرت و تاثیر آن بر امنیت داخلی، ورود بی‌ضابطه اتباع خارجی به کشور می‌تواند بحران‌های امنیتی و اجتماعی ایجاد کند. در کشور ما، ورود میلیون‌ها مهاجر بدون فرآیندهای شناسایی و نظارت مناسب منجر به افزایش جرائم، قاچاق و سایر تخلفات شده است. در چنین شرایطی، لازم است که دستگاه‌های امنیتی و قضایی ضمن حفظ کرامت انسانی مهاجران، سازوکارهای دقیقی برای نظارت و شناسایی آنها تدوین کنند تا از تاثیرات منفی احتمالی بر امنیت ملی جلوگیری شود. یکی دیگر از مسائل کلیدی در امنیت داخلی، موضوع جرائم مرتبط با موادمخدر است. در ایران برخوردهای شدیدی مانند اعدام ۱۰ هزار نفر به اتهام جرائم مرتبط با موادمخدر انجام شده است اما آمارها نشان می‌دهد که این نوع مجازات‌ها لزوماً تاثیر بازدارنده‌ای نداشته است. جرم‌شناسان و متخصصان اجتماعی بارها تاکید کرده‌اند که مبارزه با جرائم مرتبط با موادمخدر باید با سیاست‌های جامع اجتماعی و اقتصادی همراه باشد. بدون حل مشکلات اقتصادی، کاهش تقاضا برای مواد مخدر و ارائه راهکارهای جایگزین، مجازات‌های سنگین به تنهایی نمی‌توانند این معضل را ریشه‌کن کنند. نکته دیگری که در این زمینه حائز اهمیت است، تمرکز بیش از حد بر جرائم سیاسی و فضای مجازی در مقابل کم‌توجهی به برخی جرائم دیگر است. در کشور ما به محض انتشار یک پیام در فضای مجازی، اقدامات فوری و شدیدی انجام می‌شود اما در مقابل، برای حل مسائل مهم‌تر مانند کنترل جرائم سازمان‌یافته، پیشگیری از وقوع جرم و بهبود شرایط معیشتی نیروهای امنیتی، اقدامات لازم صورت نمی‌گیرد. این عدم توازن در برخورد با مسائل موجب کاهش اعتماد عمومی می‌شود. پیش از انقلاب در ایران کلاتری‌های محل نقش کلیدی در شناسایی و نظارت بر افراد داشتند. این مدل تا حدی می‌توانست در پیشگیری از جرائم موثر باشد. درحال حاضر نیز می‌توان از نیروی بسیج اما به صورت علمی و درست برای کاهش جرم و جنایت استفاده کرد. شبکه‌های اطلاعاتی و تحلیل داده‌های کلان می‌توانند کمک کنند تا الگوهای جرائم شناسایی شده و اقدامات پیشگیرانه انجام شود. اما سیستم‌های نظارتی به درستی اجرا نمی‌شوند و در نتیجه، مجرم‌پاس از گذراندن دوران محکومیت بدون هیچ تغییری به جامعه بازمی‌گردند و جرائم خود را ادامه می‌دهند. زندان‌ها به جای اصلاح و بازپروری مجرم‌ان به مراکزی برای آموزش تکنیک‌های جدید جرم تبدیل شده‌اند.

| ادامه در صفحه ۲

تحلیل سیدحسین مرعشی در نقد استیضاح عبدالناصر همتی

آزمون خردورزی

اگر استیضاح
رای بیاورد
مجلس و دولت متضرر
خواهند شد
نباید مشکلات کشور را
متوجه یک وزیر کرد
این راه عاقلانه
و منطقی نیستمجلس چهارم
به دکتر نوربخش
به‌عنوان وزیر اقتصاد
دولت دوم آقای هاشمی
رای اعتماد نداد
چه کسی ضرر کرد؟
هم مجلس
و هم دولت

گروه سیاسی: در سه ماهه اخیر، افزایش قیمت ارز اثرات قابل توجهی بر تمام کالاهای مصرفی در ایران گذاشته است. اگر چه آنچه رخ داده است، ریشه در گذشته دارد اما حدود ۹۰ نفر از نمایندگان طرحی را برای استیضاح آماده و درحال عملیاتی کردن آن هستند. برای بررسی این موضوع با سیدحسین مرعشی، دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی ایران گفت‌وگو کردیم. او تاکید کرد که نگرانی نمایندگان مجلس نسبت به مسائل جامعه و واکنش به دغدغه‌های مردم قابل درک است اما به ریشه‌های واقعی مشکلات اقتصادی نیز باید توجه شود. مرعشی هشدار داد: «نباید با ارائه اطلاعات نادرست، انحراف در مسیر بهبود وضعیت اقتصاد ایجاد کرد». وی افزود: مشکلات جدید اقتصادی ایران که از سال ۱۳۹۷ تاکنون

آغاز شده، کاملاً واقعی بوده و هر ماه نیز تشدید شده است. به همین دلیل نیز، نه سیاست‌های دولت مرحوم رئیسی و نه تلاش‌های دولت وفات جناب آقای پزشکیان نتوانسته‌اند این مشکلات را حل کنند. از زمان زیر سوال رفتن برجام به عنوان یک سند چندجانبه بین‌المللی، اقتصاد ایران با بحران‌های عمده‌ای روبه‌رو شده است. به گفته دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی ایران، رشد اقتصادی پایین و تورم بالا از شاخص‌های اصلی بحران اقتصادی ایران هستند. او اظهار کرد: تلاش‌های دولت‌های مختلف برای افزایش تولید و مقابله با تورم، نتایج مطلوبی نداشته و مشکلاتی مانند کمبود برق و گاز نیز این وضعیت را پیچیده‌تر کرده است.

| ادامه در صفحه ۲

کانال سازندگی

قالیباف در لبنان

پیکر شهیدان «سیدحسین نصرالله» دبیرکل سابق حزب‌الله لبنان و «سیدهاشم صفی‌الدین» معاون وی قرار است ۲۳ فوریه ۲۰۲۵ میلادی (یک‌شنبه پنجم اسفند ۱۴۰۳) در جنوب لبنان تشییع و خاک‌سپاری شود. در همین راستا علیرضا سلیمی، عضو هیات‌رئیس‌ه مجلس به ایرنا درباره سفر رئیس مجلس شورای اسلامی به لبنان اظهار کرد: محمدباقر قالیباف و تعدادی از نمایندگان مجلس همچنین برخی از مسئولان کشوری برای حضور در مراسم تشییع شهید نصرالله و شهید صفی‌الدین یک‌شنبه عازم لبنان می‌شوند. همچنین بنا بر روایت فارس همزمان کارشکنی‌های آمریکا و لغو پروازها از مبدأ ایران مانع از حضور مردم و برخی از مقامات ایرانی در مراسم تشییع در لبنان شد. براساس این گزارش، اگرچه آقای پزشک‌یان برای حضور در مراسم اعلام آمادگی کرده بودند اما دولت لبنان دعوتی برای رئیس‌جمهور ایران ارسال نکرد و حضور آقای قالیباف نیز پس از پیگیری‌های او و به دعوت نبیه بری، رئیس مجلس لبنان انجام خواهد شد.

نیازمند کار رسانه‌ای هستیم

سیدحسین خمینی گفت: اگر روایت صحیح را بیان نکنیم، عده‌ای سعی دارند بگویند مردم ایران سال ۵۷ العیاذبالله دیوانه شدند و شاید چند وقت دیگر بگویند اصلاً چیزی نبوده، چند نفر آخوند دور هم جمع شدند و کاری کردند! چون کار رسانه‌ای نکردیم دشمنان می‌گویند، مردم ایران دچار جنون شدند! و انقلاب کردند! زودتر باید این کار را می‌کردیم اما بالاخره باید از یک نقطه شروع کرد. خمینی در مراسم رونمایی از مستند «امام مردم» با اشاره به اینکه در روزگار ما رسانه‌ها تغییر کرده است، افزود: پیامبر اکرم(ص) با استفاده از قوی‌ترین رسانه زمان خودش، یعنی «بیان» جامعه آن روز بشری را تحکیم می‌کند. خلق عظیم و برهان نافذ پیامبر(ص) درست‌امّا آنچه که این کلام را تا اعماق دل عرب و عجم روزگار ایشان برد، استفاده از هنر و رسانه‌ای بود که در آن روزگار استفاده می‌شد. هنوز هم قرآن یک رسانه بی‌نظیر است؛ تصویرسازی‌هایی که این کتاب از جهان می‌کند، تکان‌دهنده است.

ادامه یادداشت روز

عدم توان

در شرایطی که در کشور ما تصمیمات مرتبط با مسائل اجتماعی و امنیتی بدون پشتوانه مطالعات علمی گرفته می‌شوند. نمونه‌هایی مانند تصویب لایحه عفاف و حجاب بدون بررسی کارشناسانه، اجرای سیاست‌های بازدارنده بدون سنجش نتایج همگی نشان‌دهنده این رویکرد غیرعلمی هستند. این درحالی است که برای حل مسائل پیچیده اجتماعی و امنیتی نیاز به برنامه‌ریزی دقیق، استفاده از تجارب جهانی و اجرای سیاست‌های مبتنی بر داده و تحلیل‌های علمی وجود دارد. در مسائل امنیتی و سیاسی، حساسیت حکومت بسیار بالاست. برای نمونه، تجمعات خاص یا اعتراضات گروه‌های خاص به سرعت تحت نظارت قرار می‌گیرند و حتی سرکوب می‌شوند اما در سایر حوزه‌ها این حساسیت وجود ندارد. این سیاست دوگانه در برخورد با مسائل مختلف موجب نارضایتی اجتماعی و کاهش مشروعیت نهادهای حکومتی می‌شود. مردم انتظار دارند که حکومت نه تنها در مسائل سیاسی بلکه در تمامی جنبه‌های زندگی اجتماعی، اقتصادی و امنیتی به شیوه‌ای منسجم، علمی و عادلانه عمل کند. در نهایت برای مدیریت جرم و جنایت در یک کشور باید به جنبه‌های مختلف این مساله توجه شود. از اصلاح نظام حقوقی و بهبود وضعیت اقتصادی گرفته تا حمایت از نیروهای انتظامی و اجرای سیاست‌های علمی و کارآمد. تنها با یک رویکرد جامع و منسجم می‌توان به ایجاد امنیت پایدار دست یافت و از افزایش جرم و فساد جلوگیری کرد.

رهبر انقلاب در دیدار وزیر، معاونان و مدیران وزارت اطلاعات تاکید کردند:

همکاری کامل با دولت

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار وزیر، معاونان و مدیران وزارت اطلاعات که در تاریخ ۱ اسفند ۱۴۰۳ برگزار شده بود، امروز در محل همایش یادواره «شهدای جامعه اطلاعاتی و چهلمین سالروز تأسیس وزارت اطلاعات» منتشر شد. آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار، حفظ روحیه و رویکرد انقلابی در وزارت اطلاعات در طول سال‌های متمادی را از ویژگی‌ها و امتیازات ممتاز این وزارتخانه برشمردند و گفتند: وزارت اطلاعات مجموعه‌ای واقعاً انقلابی و پایبند به انقلاب است و همچنان که عناصر قدیمی این وزارت، انقلابی ماندند، نیروهای جدید آن نیز در مسیر انقلاب حرکت می‌کنند که این نعمتی بزرگ است.

ایشان، تنها راه‌حل و درجه نورافشان کشور در برابر مشکلات را پایبندی به مبانی انقلاب خواندند و افزودند: رفع مشکلات در هر یک از بخش‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی کشور در گرو توکل به پروردگار، پایبندی به اصول انقلاب و پیگیری مجدانه برای تحقق طرح‌ها و قوانین خوب موجود در کشور و جبران عقب‌ماندگی‌هاست.

ادامه تیتیر یک

آزمون خردورزی

مرعشی که از کارآفرینان مطرح ایران است به تاثیر شرایط سیاسی خاورمیانه بر اقتصاد ایران اشاره کرد و گفت: وضعیت سیاسی منطقه و تحریم‌های تحمیل شده بر ایران، تاثیرات نامطلوبی بر اقتصاد کشور داشته‌اند.

عضو ارشد شورای راهبری انتخاب وزیران دولت پزشک‌یان به نمایندگان مجلس توصیه کرد که به جای درگیر شدن در مناقشات داخلی از شرایط موجود برای حل مشکلات اقتصادی بهره‌برداری کنند و به واقعیت‌های اقتصادی و سیاسی کشور توجه کافی داشته باشند.

مرعشی تاکید دارد: دکتر عبدالناصر همتی از معدود اقتصاددان‌هایی است که تجربه اجرایی طولانی دارد و می‌تواند به دولت و مجلس کمک کند. نقش همتی در اقتصاد ایران بی‌بدیل است و از دست دادن او می‌تواند شرایط کشور را بدتر کند.

به عنوان مثال، مرعشی به دوره‌ای از مجلس چهارم اشاره کرد که دکتر محسن نوریخس به عنوان وزیر اقتصاد دولت دوم آقای هاشمی‌رفسنجانی، رای اعتماد نیاورد و

ایسن موضوع به ضرر دولت و مجلس شد. همتی نیز می‌تواند نقش مهمی در بهبود وضعیت اقتصادی کشور ایفا کند و از نمایندگان مجلس خواست تا با در نظر گرفتن واقعیت‌های اقتصادی و سیاسی از فرصت حضور همتی در دولت بهره‌برداری کنند.

علاوه بر این، دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی به مشکلات موجود در تأمین انرژی برای صنایع و مصرف‌کنندگان اشاره کرد و گفت: «کمبود تولید برق نسبت به مصرف در تابستان گذشته پس از چند سال که ما با این مشکل مواجه بودیم، امسال به بالاترین حد خود رسید. سال ۱۴۰۴ نیز با کسری بسیار بالاتری مواجه خواهیم بود. در تأمین گاز برای صنایع و مصارف صنعتی که ماده اولیه بسیاری از تولیدات کشور و تأمین‌کننده بسیاری از صنایع کشور است نیز با مشکل مواجه هستیم».

مرعشی افزود: «چگونه ممکن است که اقتصادی، واحدهای تولیدی‌اش در تابستان به دلیل قطع برق و در زمستان به دلیل کمبود گاز حدود ۴ ماه تعطیل شوند و انتظار بهبودی در اقتصاد را داشته باشیم؟»

واقعیت‌های اقتصادی و نامطلوب سیاسی در منطقه خاورمیانه و تاثیرات شرایط سیاسی منطقه بر اقتصاد ایران نیز مورد توجه مرعشی قرار گرفت. وی گفت: «هیچ فرد مطلعی نمی‌تواند تاثیر نامطلوب شرایط سیاسی خاورمیانه بر اقتصاد ضعیف شده ایران را انکار کند. نمایندگان محترم باید توجه

آیت‌الله خامنه‌ای، برنامه‌ریزی برای انجام امور کشور و حل مشکلات را بخشی از اقدامات لازم و ضروری برشمردند و گفتند: آنچه مهم است، دستیابی به خروجی عینی و مطلوب است زیرا اگر نتیجه جلسات و برنامه‌ریزی‌ها و زمان‌بندی‌ها محصول ملموس و مطلوب نباشد، فایده‌ای ندارد و نتیجه مطلوب هم هنگامی حاصل می‌شود که پیگیری مستمر وجود داشته باشد.

رهبر انقلاب یکی از وظایف دستگاه اطلاعاتی را همکاری با دولت خواندند و گفتند: وزارت اطلاعات با همه دولت‌ها باید همکاری کامل داشته باشد تا دولت مستقر بتواند، وظیفه سنگین اداره کشور را به خوبی انجام دهد. آیت‌الله خامنه‌ای خاطر نشان کردند: همکاری وزارت اطلاعات با دولت به معنای انجام کار خوب اطلاعاتی است.

ایشان همچنین با تأکید بر همکاری و هماهنگی دستگاه‌های اطلاعاتی با یکدیگر در همه سطوح، توجه ویژه مجموعه‌های اطلاعاتی به تزکیه اخلاقی و مسائل معنوی را نیز مهم و ضروری دانستند.

آیت‌الله خامنه‌ای، تجلی طراوت و نشاط انقلابی در راهپیمایی ۲۲ بهمن و به صحنه آمدن جوانان و نوجوانان برای دفاع از انقلاب با وجود حجم انبوه خصومت‌ها علیه نظام اسلامی را نشانه اراده پرورگار برای پیشرفت اسلام در بستر جمهوری اسلامی خواندند و افزودند: نمونه دیگری از بروز اراده الهی، تجمعات ضدصهیونیستی در اروپا و حتی آمریکا و افزایش چشمگیر حمایت افکار عمومی جهان از مردم فلسطین است.

•

آقای پزشک‌یان، رئیس‌جمهور محترم به وفاق تبدیل شده است، نداریم. قاعداً نمایندگان مجلس که نگران وضع مردم هستند باید ساعت‌ها با مقامات اقتصادی و دیپلماسی دولت جلسات کارشناسی گذاشته و موضوعات را مورد بحث و بررسی قرار دهند تا ببینند که چه راه‌های واقعی‌ای را باید برای بهبود امور بردارند. رفتن به سمت استیضاح کمتر از ۶ ماه از استقرار دولت، هیچ مسأله‌ای از مسائل کشور را حل نمی‌کند. افرادی هم که بخواهند جایگزین احتمالی آقای دکتر همتی شوند، مسیری جز همین مسیری که اکنون طی شده است را نمی‌توانند ببینند. با توجه به کسری‌های سنگین بودجه دولت، نه قیمت ارز قابل کنترل خواهد بود، نه نرخ تورم قابل مهار است و نه فشار اقتصادی را می‌توان از روی دوش مردم کم کرد. لذا مجلس و دولت باید جلسات کارشناسی تشکیل دهند و راهکارهای واقعی و نه راهکارهای شعاری را پیدا و مورد توجه قرار دهند».

او در پایان گفت: «آقای دکتر همتی جزو معدود اقتصاددان‌هایی است که تجربه اجرایی طولانی دارد.

ممکن است که بین علمای اقتصادی شخصیت‌هایی وجود داشته باشند که به طور علمی بتوانند خلأ احتمالی همتی را در دولت پر کنند اما هیچ‌کدام از آنها به‌جز آقای همتی، تجربه سابقه طولانی اجرایی و فنی در مدیریت نهادهای اقتصادی کشور را ندارند. آقای همتی جزو افراد معدودی در ایران است که علم اقتصاد را با تجربه مدیریت اقتصادی توأمان دارد و این برای دولت و مجلس یک فرصت خوب است. آقای همتی برای اقتصاد ایران یک تهدید نیست بلکه یک فرصت طلایی به حساب می‌آید».

مرعشی با اشاره به تجربه مشابه در مجلس چهارم اظهار کرد: «زمانی که مجلس چهارم به دکتر نوریخس به عنوان وزیر اقتصاد دولت دوم آقای هاشمی‌رفسنجانی رای اعتماد نداد، بدون شک دولت و مجلس ضرر کردند. زیرا در آن مقطع، دکتر محسن نوریخس در اوج توانایی‌های فنی و مدیریتی خود بود و می‌توانست به دولت و مجلس کمک جدی کند. کم‌اینکه بعد از آنکه رای نیاورد به عنوان معاون اقتصادی مرحوم آقای هاشمی‌رفسنجانی این نقش را ایفا کرد. نقش همتی در اقتصاد ایران یک نقش بی‌بدیل است و حتماً در صورتی که نمایندگان مجلس به واقعیت‌های اقتصادی و سیاسی کشور و ضرورت وفاق بین دولت و مجلس توجه کافی نداشته باشند و دولت، آقای همتی را از دست بدهد، شرایط کشور بهبود نخواهد یافت».

ازجمله مسائلی است که باید مورد توجه نمایندگان محترم مجلس قرار بگیرد. بدون توجه به این واقعیت‌ها، حل‌وفصل مسائل مدیریتی و اقتصاد ایران قابل درک و فهم نخواهد بود. وی افزود: «باید توجه داشته باشیم امروز اگر در شرایطی که ایران در آن قرار گرفته، یعنی تهدیدهای ایران توسط آقای ترامپ و تهدیدهای اروپا نسبت به ایران توسط اسنپ‌پک، بلاتکلیفی برجام در آینده، وضعیتی که در مورد فلسطین وجود دارد و آینده مبهم سوریه و آینده سخت متحدان ایران در لبنان، در چنین شرایط پیچیده منطقه‌ای و بین‌المللی که برای ایران به ناحق تحمیل شده، اگر بخواهیم گام‌هایی برای بهبودی امور ایران برداریم، هیچ راهی جز پناه بردن به یک همبستگی داخلی و یک انسجام داخلی که بنا به پیشنهادات

تعادل یا تله؟

نظریه بازی‌ها در مذاکرات روسیه و آمریکا بر سر اوکراین چه کاربردی دارد؟

◀ از قاجار تا امروز: جست‌وجوی ناکام نیروی سوم:

ایران از دوران قاجار در پی یافتن نیروی سومی برای رهایی از فشارهای روسیه و انگلیس بود. جنگ‌های ۱۸۰۴-۱۸۱۳ و ۱۸۲۶-۱۸۲۸ قفقاز را از ایران جدا کرد و نفوذ بریتانیا در جنوب، تهران را در تگنای استراتژیک قرار داد. ایران در جست‌وجوی نیروی سوم به فرانسه سپس آمریکا روی آورد اما نتوانست نیروی سوم را به سود خود مدیریت کند. در دوران پهلوی این راهبرد ادامه یافت؛ رضاشاه به آلمان متمایل شد تا از سلطه روس و انگلیس بکاهد اما جنگ جهانی دوم و اشغال ایران این سیاست را به شکست کشاند. پس از جنگ، محمدرضا شاه به آمریکا نزدیک شد و روابط گرمی با واشنگتن برقرار کرد اما حوادث ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و انقلاب ۱۳۵۷ بی‌اعتمادی عمیقی میان دو کشور ایجاد کرد. پس از انقلاب، غرب‌ستیزی به محور سیاست خارجی ایران تبدیل شد و ریشه‌های تاریخی و ایدئولوژی انقلابی، دیوار بلندی از بی‌اعتمادی با آمریکا برساخت به گونه‌ای که حتی توافق برجام (۲۰۱۵) هم نتوانست این شکاف را پر کند؛ خروج دونالد ترامپ از برجام به جمهوری اسلامی نشان داد، اعتمادسازی با آمریکا دست‌نیافتنی است و فضا را برای نفوذ بیشتر روسیه باز کرد. همکاری‌های نظامی و انرژی ایران و روسیه گسترش یافت اما مسکو با توجه به پیشینه تاریخی روابط دو کشور، شریک قابل اعتماد نبوده است.

◀ بی‌اعتمادی تاریخی: چرا ایران به روسیه شک دارد؟

از عهدنامه‌های گلستان و ترکمانچای در قرن نوزدهم که خاک ایران را تکه‌تکه کرد تا پشتیبانی شوروی از صدام در جنگ تحمیلی (۱۳۵۹-۱۳۶۷) و رای مثبت روسیه به قطعنامه‌های متعدد شورای امنیت سازمان ملل علیه جمهوری اسلامی، گواه آن است که روسیه بارها ایران را فدای منافع خود کرده است. حتی وقتی برجام در ۲۰۲۱-۲۰۲۲ در آستانه احیا بود، جنگ اوکراین (۲۰۲۲) که روسیه آغازگر آن بود، مذاکرات را به حاشیه برد و ایران که به دنبال کاهش فشارهای اقتصادی بود را در انزوای بیشتری فرو برد. کشاندن پای ایران به جنگ اوکراین با ارسال تسلیحات و حمایت‌های سیاسی، گواه دیگری است که اعتماد به روس‌ها را سخت‌تر می‌کند. این پیشینه نشان می‌دهد که روسیه در بزنگاه‌ها آماده است با غرب بر سر ایران معامله کند که این امر بی‌اعتمادی به روسیه را در جامعه ایرانی نهادینه کرده است.

◀ مذاکرات آمریکا و روسیه در عربستان، زنگ خطر

برای تهران

ایران در پی مذاکرات اخیر (۲۱ فوریه ۲۰۲۵) میان آمریکا و روسیه در ریاض، پایتخت عربستان سعودی، که با میزبانی فیصل بن فرحان وزیر خارجه این کشور، برگزار شد، در موقعیتی شکننده قرار گرفته است. این نشست، کوششی برای مدیریت تنش‌های جهانی میان دو قدرت بزرگ تعبیر شد اما غیبت معنادار اوکراین و اتحادیه اروپا، زنگ خطر را برای تهران به صدا درآورده است. انزوای بازیگران کلیدی، احتمال توافقی پشت پرده را قوت می‌بخشد که ممکن است ایران را در معرض خطر جدی قرار دهد. جنگ اوکراین که وارد سومین سال خود شده، روسیه را زیر فشار سنگین تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی قرار داده و مسکو را به جست‌وجوی راه‌هایی برای معامله با غرب واداشته است. در سوی دیگر، آمریکا تحت فشار چالش‌های داخلی و نیاز دونالد ترامپ به دستاوردی دیپلماتیک، می‌خواهد با مهار تنش‌ها با روسیه، تمرکز خود را بر رقابت با چین معطوف کند.

رضایت آشکار روسیه و عربستان از نتایج این مذاکرات همراه با حملات تند ترامپ به ولودیمیر زلنسکی که او را مقصر ادامه جنگ خواند، پرسش‌های جدی برانگیخته است. زلنسکی از حذف اوکراین از این گفت‌وگوها انتقاد کرد و هشدار داد که توافقات احتمالی ممکن است، منافع کی‌یف را نادیده بگیرد اما برای ایران، این غیبت می‌تواند نشانه‌ای از معامله‌ای بزرگ‌تر باشد که تهران را قربانی اصلی آن کند. نقش عربستان سعودی در این میان، لایه‌ای از پیچیدگی به معادله افزوده است. ریاض با سیاست خارجی هوشمندانه و متوازن، نه‌فقط میانجی بلکه بازیگری است که به تثبیت جایگاه ژئوپلیتیکی خود می‌اندیشد. رضایت عربستان از این مذاکرات، این پرسش را مطرح می‌کند که

آیا تضعیف نفوذ منطقه‌ای ایران، هدفی که ریاض سال‌ها به دنبال آن بود اکنون محقق شده است؟

این نگرانی زمانی شدت می‌گیرد که احتمال معامله روسیه بر سر ایران روی میز باشد. تجربه تلخ سوریه، جایی که مسکو در نهایت ایران را رها کرد و بشار اسد را به حال خود گذاشت تا سقوط کند، این ترس را تقویت می‌کند. فروپاشی ناگهانی دولت اسد و عقب‌نشینی روسیه از حمایت قاطع از تهران در آن بحران، نشان داد که مسکو در بزنگاه‌های حساس، منافع خود را به هر اتحادی ترجیح می‌دهد. حملات اخیر اسرائیل هم‌زمان با برگزاری این مذاکرات، گمانه‌زنی درباره اعطای امتیازاتی به تل‌آویو را پرزنگ‌تر کرده است. تاریخ ایران، از قاجار تا جنگ تحمیلی، آکنده از نمونه‌هایی است که قدرت‌های بزرگ با معامله بر سر منافع ایران، این کشور را به حاشیه رانده‌اند. مذاکرات ریاض ممکن است تکرار این الگو باشد، جایی که روسیه برای کاهش فشارهای غرب، ایران را قربانی و انزوای تهران را عمیق‌تر کند.

◀ نظریه بازی‌ها: ابزاری برای رمزگشایی معادلات پیچیده

تحلیل سیاسی نیازمند ابزارهای علمی است نه احساسات یا گمانه‌زنی. نظریه بازی‌ها که تعاملات استراتژیک میان بازیگران با منافع متضاد را بررسی می‌کند، چارچوبی قوی برای درک رفتار ایران، روسیه، آمریکا و دیگران در شرایط عدم قطعیت فراهم می‌کند. این نظریه با مدل‌سازی انتخاب‌ها و محاسبه سود و زیان، جایگاه ایران را در معادلات پیچیده روشن می‌کند. مذاکرات اخیر ریاض با غیبت اوکراین و رضایت روسیه و عربستان، ایران را در موقعیتی شکننده قرار داده است. نظریه بازی‌ها با ترسیم سناریوها، ما را از حدس فراتر برده و به تحلیل سرنوشت ایران کمک می‌کند.

برای تحلیل پیچیدگی روابط میان ایران، روسیه، آمریکا و بازیگران دیگر باید این شرایط را به عنوان یک بازی استراتژیک بررسی کنیم. نظریه بازی‌ها ابزاری است که به ما امکان می‌دهد تعاملات میان ایران، روسیه، آمریکا، اسرائیل، عربستان و تا حدی اوکراین را بر اساس منافع، استراتژی‌ها و نتایج احتمالی درک کنیم. این تحلیل شرایط را به شکل یک بازی پویا با اطلاعات ناقص مدل‌سازی می‌کند زیرا هیچ‌یک از این بازیگران از نیست و برنامه‌های دقیق دیگران آگاهی کامل ندارند و این ابهام، تصمیم‌گیری را چالش‌برانگیز می‌کند.

◀ بازیگران اصلی و فرعی

ابتدا باید بازیگران و منافعشان را بشناسیم. ایران در پی حفظ امنیت ملی، کاهش فشار تحریم‌ها، تداوم نفوذ منطقه‌ای به ویژه در خاورمیانه و جلوگیری از تبدیل شدن به ابزاری در دست قدرت‌های بزرگ است. روسیه می‌خواهد جایگاه خود را به عنوان یک قدرت جهانی حفظ کند، جنگ اوکراین را با کمترین هزینه پایان دهد، تحریم‌های غرب را کاهش دهد و از ایران به‌عنوان اهرمی در مذاکرات با آمریکا بهره‌برد. آمریکا در دوران دونالد ترامپ به دنبال صلح در اوکراین به عنوان دستاوردی سیاسی، مهار ایران، تقویت روابط با اسرائیل و عربستان و کاهش هزینه‌های نظامی در مناطق درگیری است تا بر مهار چین تمرکز کند. اسرائیل هدفی جز تضعیف ایران به عنوان تهدید اصلی، حفظ برتری نظامی در خاورمیانه و فشار بر آمریکا برای سخت‌گیری علیه تهران ندارد. عربستان سعودی به کاهش نفوذ ایران، افزایش اعتبار بین‌المللی از طریق میانجی‌گری و ایجاد تعادل در روابط با آمریکا و روسیه می‌اندیشد. اوکراین هرچند به حاشیه رانده شده، همچنان به حفظ تمامیت ارضی و جلب حمایت غرب امیدوار است.

منافع	آمریکا	روسیه	ایران
سناریوی اول	دستاورد سیاسی (صلح اوکراین) و تضعیف ایران (A+).	کاهش فشار غرب و حفظ بخشی از نفوذ جهانی (B+).	انزوای بیشتر، افزایش فشار نظامی از سوی اسرائیل و کاهش قدرت چانه‌زنی (V-).
سناریوی دوم	ناکامی در پایان سریع جنگ اوکراین و تداوم تنش با روسیه و اوکراین (B-).	حفظ اهرم ایران، اما تداوم هزینه‌های جنگ (B-).	تقویت موضع منطقه‌ای و حمایت روسیه در برابر غرب (B+).
سناریوی سوم	کاهش تنش با ایران و موفقیت دیپلماتیک (B+).	از دست دادن اهرم ایران و تضعیف موضع در برابر غرب (D-).	کاهش تحریم‌ها و حفظ نسبی نفوذ منطقه‌ای (B+).

سناریوها	آمریکا	روسیه	ایران	اسرائیل	عربستان	اوکراین	احتمال
معامله روسیه و آمریکا	+۸	+۵	-۸	+۶	+۴	-۱	بالا: با توجه به سابقه تاریخی و نیاز فوری روسیه به خروج از بن‌بست اوکراین
حفظ اتحاد ایران-روسیه	-۴	-۳	+۳	-۵	+۱	۰	متوسط: به شرطی که ایران بتواند امتیازات اقتصادی یا نظامی بیشتری به روسیه ارائه دهد.
مذاکره ایران و آمریکا	+۶	-۵	+۲	-۴	-۳	+۲	پایین: به دلیل عدم اعتماد متقابل و پیچیدگی‌های داخلی ایران
ادامه وضعیت موجود	۰	-۱	-۵	+۳	۰	-۱	پایین: عدم تعادل در نیروهای سیاسی و نظامی منطقه

◀ مراحل بازی

این بازی با حضور این بازیگران چندمرحله‌ای است. در مرحله اول، آمریکا و روسیه در ریاض برای پایان دادن به جنگ اوکراین مذاکره می‌کنند. در مرحله دوم، تصمیم‌گیری درباره ایران و واکنش‌های منطقه‌ای اسرائیل و عربستان شکل می‌گیرد. در مرحله سوم، ایران به نتایج این تعاملات پاسخ می‌دهد. استراتژی‌های اصلی بازیگران نیز روشن است. روسیه یا با آمریکا بر سر ایران معامله می‌کند و امتیازاتی در اوکراین و کاهش تحریم‌ها می‌گیرد، یا اتحاد با ایران را برای تقویت موضعش در برابر غرب حفظ می‌کند. آمریکا یا روسیه را از ایران دور می‌کند تا صلح اوکراین را به دست آورد یا سیاست فشار حداکثری بر ایران را بدون معامله ادامه می‌دهد. ایران نیز با روابطش با روسیه را برای مقابله با تهدیدات تقویت می‌کند یا با مذاکره مستقیم با آمریکا، روسیه را دور می‌زند. این مدل با اطلاعات ناقص، پیچیدگی‌های این روابط را به خوبی نشان می‌دهد و زمینه را برای تحلیل عمیق‌تر فراهم می‌کند.

◀ سناریوهای پیش‌رو: ایران در دوراهی استراتژیک

۳ سناریوی کلی در این بازی می‌توان طراحی کرد:
۵ اول: معامله روسیه و آمریکا بر سر ایران که در این سناریو روسیه در ازای کاهش تحریم‌ها و تثبیت دستاوردهای خود در اوکراین از حمایت ایران دست می‌کشد. دوم: حفظ اتحاد ایران و روسیه که طی آن روسیه تصمیم می‌گیرد ایران را به عنوان متحد استراتژیک حفظ کند و از معامله با آمریکا خودداری کند این ممکن است به ادامه جنگ اوکراین منجر شود. سوم: مذاکره مستقیم ایران و آمریکا که ایران با درک خطر معامله روسیه و آمریکا، خود وارد مذاکره با آمریکا می‌شود تا از فرصت موجود استفاده کند.

◀ نقطه تعادل نش (Nash Equilibrium)

۱ معامله‌ای به ضرر ایران؟
در نظریه بازی‌ها، تعادل نش نقطه‌ای است که اولاً هیچ بازیگری با تغییر یک‌جانبه استراتژی خود سود بیشتری نمی‌برد همچنین اغلب بازیگران اصلی و فرعی در آن منتفع می‌شوند. با توجه به جداول فوق تعادل محتمل نش را می‌توان در سناریو اول محتمل‌تر دید زیرا برای آمریکا و روسیه بهینه است و جز ایران و اوکراین دیگر بازیگران از آن منتفع می‌شوند. انگیزه بالایی ترامپ برای تحقق دستاورد سریع دیپلماتیک (صلح اوکراین) و نیاز روسیه به کاهش فشارهای اقتصادی همچنین منافع‌ی که این معامله برای دیگر بازیگران به همراه دارد، احتمال وقوع این سناریو را تقویت می‌کند.

اگر مذاکرات در عربستان به نتیجه برسد و ترامپ جنگ اوکراین را بدون حضور اوکراین حل کند، ایران به احتمال زیاد به عنوان بخشی از معامله روسیه و آمریکا تحت فشار قرار می‌گیرد. این فشار می‌تواند شامل تحریم‌های جدید، اقدامات محدود اسرائیل یا چراغ سبز آمریکا یا حتی تضعیف نفوذ ایران در عراق، لبنان و یمن باشد. ایران در این سناریو منزوی‌تر شده و مجبور خواهد بود به دنبال متحدان جدید (مثل چین) یا تغییر سیاست خارجی خود باشد. اما اگر ایران بتواند در یک بازی پیش‌دستانه به مذاکره مستقیم با آمریکا وارد شود، ممکن است نتایج بازی را به نفع خود و به ضرر اسرائیل، روسیه، عربستان تغییر دهد. اسرائیل در دو حالت ادامه وضع موجود یا معامله آمریکا و روسیه بر سر ایران، بیشترین سود را در این بازی خواهد داشت.

ژرمن‌های پای صندوق رای

بحران اقتصادی و جنگ اوکراین چه تاثیری بر انتخابات پارلمان آلمان دارد؟

در آستانه انتخابات زودهنگام پارلمان آلمان، احزاب سیاسی تلاش‌های خود را برای جلب حمایت در آخرین مرحله کارزارهای انتخاباتی افزایش داده‌اند. شهروندان آلمانی امروز (یک‌شنبه) پای صندوق‌های رای خواهند رفت تا درباره دولت آینده این کشور تصمیم بگیرند. اولاف شولتس، صدراعظم کنونی از حزب سوسیال دموکرات (SPD)، فریدریش مرتس از اتحادیه دموکرات مسیحی (CDU)، روبرت هابک از حزب سبزها و آلیس وایدل از حزب راست افراطی آلترناتیو برای آلمان (AfD) چهار نامزد اصلی برای تصدی مقام صدارت اعظمی هستند. بر اساس آخرین نظرسنجی‌ها، حزب اتحادیه دموکرات مسیحی (CDU) در صدر رقابت‌ها قرار دارد و پیش‌بینی می‌شود که با حدود ۳۰ درصد آرا پیروز انتخابات شود. پس از آن حزب راست افراطی آلترناتیو برای آلمان که بازگشتی چشمگیر به صحنه سیاسی آلمان داشته با ۲۰ درصد آرا در جایگاه دوم قرار دارد. پیش‌بینی می‌شود که اولاف شولتس از حزب سوسیال دموکرات (SPD) ۱۶ درصد آرا را کسب کند و هابک از حزب سبزها نیز حدود ۱۳ درصد آرای رای‌دهندگان را به خود اختصاص دهد.

اولاف شولتس روز جمعه در شهر دورتموند و فریدریش مرتس در اوپرهاوزن گردهمایی‌های انتخاباتی برگزار کردند. این دو نامزد اصلی مقام صدارت اعظم درباره مسائل مهم سیاسی و اقتصادی صحبت کرده و تلاش کردند تا موقعیت خود را در رقابت تثبیت کنند. یکی از موضوعات داغ در این انتخابات، سیاست‌های جدید ایالات‌متحده پس از بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید است. آقای ترامپ پس از روی کار آمدن با اعمال تعرفه‌ها و موانع تجاری علیه اروپا موجب نگرانی گسترده در میان متحدان سنتی واشنگتن شده است. علاوه بر این، پیشنهاد جنبش‌های دولت ترامپ درباره جابه‌جایی اجباری جمعیت غزه و واکنش‌های تند از سوی کشورهای اروپایی ازجمله آلمان در پی داشته است. فریدریش مرتس، رهبر اپوزیسیون معتقد است که اروپا باید امنیت خود را به‌طور مستقل تامین کند و نباید وابستگی بیش از حدی به آمریکا داشته باشد. وی تأکید کرد که تغییرات در کاخ سفید صرفاً یک تغییر دولت نیست، بلکه می‌تواند، نقشه جهان را به طور کامل دگرگون کند. اولاف شولتس نیز در سخنرانی خود در دورتموند از اظهارات جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهوری آمریکا در کنفرانس امنیتی مونیخ انتقاد کرد. وی همچنین به موضع‌گیری ایلان ماسک، مدیرعامل تسلا و اسپیس‌ایکس که از حزب راست افراطی آلترناتیو برای آلمان به عنوان «نجات‌دهنده آلمان» یاد کرده بود، واکنش نشان داد و تأکید کرد که استفاده از نهادهای نازی در آلمان همچنان غیرقانونی باقی خواهد ماند. حمله تمام‌عیار روسیه به اوکراین که اکنون وارد سومین سال خود شده است، یکی دیگر از مسائل کلیدی این انتخابات است. احزاب سیاسی آلمان دیدگاه‌های متفاوتی در این زمینه دارند. آلیس وایدل، نامزد حزب راست افراطی آلترناتیو برای آلمان خواهان قطع کمک‌های نظامی و مالی برلین به کی‌یف است. در مقابل، فریدریش مرتس و اولاف شولتس بر حمایت مستمر از اوکراین تأکید دارند. آقای مرتس تصریح کرد که آلمان و «اروپا نباید در قبال تجاوز روسیه اشتباه دیگری مرتکب شوند» و هشدار داد که در صورت اتخاذ تصمیمات نادرست، هزینه آن برای کل اروپا سنگین خواهد بود. شولتس نیز متعهد شد که آلمان به حمایت مالی و نظامی از اوکراین ادامه خواهد داد و تأکید کرد که سرنوشت این کشور نباید بدون حضور مقامات اوکراینی در مذاکرات بین‌المللی تعیین شود. آلمان که پس از ایالات‌متحده، دومین تأمین‌کننده بزرگ تسلیحات برای اوکراین است، نقش کلیدی در سیاست‌های اتحادیه اروپا و ناتو در قبال جنگ اوکراین ایفا می‌کند. نتیجه این انتخابات نه تنها مسیر سیاست داخلی آلمان بلکه رویکرد اروپا در برابر دولت جدید آمریکا و تحولات جهانی را نیز تعیین خواهد کرد. انتظار می‌رود که دولت آینده آلمان نقشی محوری در روابط فرآتلانتیک، سیاست‌های امنیتی ناتو و راهبردهای اتحادیه اروپا در قبال چین و روسیه داشته باشد.

یورونیوز

یاد

دوست محمود، همکار شاملو

روایت پرویز مسجدی از فعالیت ادبی اش

پرویز مسجدی، داستان‌نویسی که ۳۰ بهمن در ۸۶ سالگی درگذشت، چند سال پیش در گفت‌وگویی که مجتبی نریمان، ناشر و مدیر مجله نوپا و فرخنده آقایی، داستان‌نویس با او داشته‌اند به نکات مهمی دربارهٔ خودش و فضای دهه‌های گذشته پرداخته است.

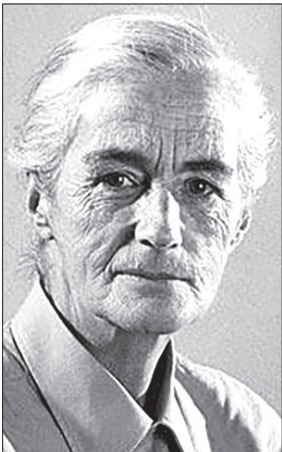
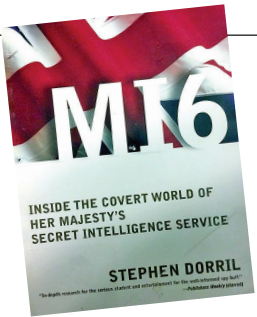
مسجدی که متولد ۱۳۱۷ در تهران بود دربارهٔ مهاجرت‌شان به آبادان می‌گوید: «من تا ششم ابتدایی در تهران مدرسهٔ صابر درس خواندم. سال ۱۳۳۲ همراه خانواده به آبادان رفتم. دیلم را از دبیرستان رضا در آبادان گرفتم. سپس در خرمشهر از مدرسهٔ عالی بازرگانی فارغ‌التحصیل شدم.» در ادامه دربارهٔ چگونگی شروع نوشتن می‌گوید: «درست یاد نیست از کی شروع به نوشتن کردم. یاد هست که هنوز به سرپازی نرفته بودم. پس باید شانزده، هفده ساله بوده باشم. پیش‌تر شب‌ها با دوستان قرار می‌گذاشتم و نوشته‌های خود را رد و بدل می‌کردیم. یک کیف سامسویت داشتیم که پر از یادداشت بود. خیال داشتم وقتی بازنشته‌شدم از این یادداشت‌ها برای نوشتن استفاده کنم اما همان یادداشت‌های جوانی‌ام را که مضمون فلسفی هم داشت، زمانی که در خرمشهر جنگ شروع شد به همراه همهٔ زندگی‌مان جا گذاشتیم. در همان سال‌ها یعنی سال ۱۳۳۹ داستان دیوار را در مجلهٔ اطلاعات جوانان چاپ کردم.» او دربارهٔ چگونگی ورودش به فضای ادبی هم گفته است: «در سال‌های ۴۷ و ۴۸ جنگ‌های ادبی زیادی منتشر می‌شد. در اهواز جنگ صدا. در اصفهان جنگ چاپار، در رشت جنگ بازار و در آبادان هم جنگ هنر و ادبیات جنوب که زیر نظر من بود. در آن سال‌ها، کنار شط خرمشهر ده‌هایی بود که چای و قلیان داشت و گاه شام مختصری مثل نیمرو برای‌مان درست می‌کرد. صاحب یکی از این ده‌ها شبانه‌ی به نیمایوشیج داشت. بچه‌ها اسم آن را گذاشتند «دکه‌نیمای». شب‌ها آن‌جا جمع می‌شدیم و در مورد ادبیات صحبت می‌کردیم. یک کتاب‌فروشی هم در اهواز بود به نام کارون. دوستان جمع می‌شدند آن‌جا و نقد کتاب می‌کردیم اما بعدها فهمیدیم، شاگردش ساواکی بود و بچه‌ها را لو داد. در آن جلسه تصادفاً من رفتم اما باقی بچه‌ها را گرفتند از جمله نسیم خاکسار، ناصر مودن و عدنان غریفی که دو سال زندانی کشیدند.»

مسجدی می‌گوید نویسنده‌گان مورد علاقه‌اش بالزاک، دیکنز، آلن پو و کافکا بودند و از نویسندگان ایرانی صادق هدایت، صادق چوبک، بزرگ علوی، محمود دولت‌آبادی و... را دوست داشته و احمد محمود که از دوستان نزدیکش بود که آشنایی آن‌ها در تهران و توسط ناصر مودن اتفاق افتاد. مسجدی دربارهٔ تأثیر زندگی در آبادان بر داستان‌هایش گفته اغلب داستان‌هایش از زندگی کارگران الهام گرفته: «به عنوان نمونه داستان کوتاه من به نام «چاووش» از وضعیت ناشی از طرح دکتر اقبال معروف به «سالی دو ماه» که به کارگران لطمه زد، الهام گرفته.» او در ادامه دربارهٔ تأثیر صنعت نفت بر ظهور نویسندگان صاحب سبک می‌گوید: «صنعت نفت به‌طور مستقیم بر نویسندگان مقیم خوزستان در شهرهای آبادان، ماهشهر، مسجدسلیمان و آغاجری تأثیر مستقیم گذاشته است.» مسجدی دربارهٔ داستان‌های جنگ یا جنگ‌نویسی هم می‌گوید: «اولین داستان جنگ عراق و ایران به نام «داوطلب» را در سال ۱۳۶۱ من نوشتم که بعد از آن جنگ‌نویسی مُد شد. الان هم رمان «وقتی جنگ شروع شد» در بازار است.» در نهایت دربارهٔ دوری‌اش از محافل ادبی گفته: «با محافل ادبی آشنایی نداشتم. چون من در آبادان زندگی می‌کردم و محافل ادبی در تهران فعالیت می‌کردند. من تمام کارهایم را برای شاملو می‌فرستادم، ایشان هم داستان‌هایم را در خوشه به چاپ می‌رساند. یک روز منزل یکی از دوستانم بودم که جناب زهرایی، مدیر انتشارات نیل آن‌جا بودند. یک یادداشت به من دادند و گفتند، برو انتشارات نیل کتابت رو بگیر! که بعد متوجه شدم، کتاب «بازی هر روز» را چاپ کرده‌اند. با همان لهجه مشهدی گفت: مو کارهای تونه دوست دازم. من در جریان چاپ این کتاب نبودم. زهرایی خودش به فکر افتاده بود و داستان‌ها را جمع‌آوری کرده و نوشته بود، چاپ اول مجلهٔ خوشه، چاپ دوم انتشارات نیل.»

منبع: ایسنا

نقش لمبتون در سرنگونی مصدق

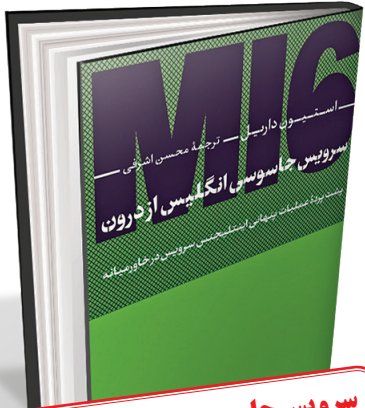
استیون داریل در **سرویس جاسوسی انگلیس از درون** به نقش این سرویس در تحولات قرن بیستم خاورمیانه می‌پردازد

ناشناس که در ۲۲ مارس ۱۹۵۱ (دوم فروردین ۱۳۳۰) در تایمز منتشر شد، جست‌وجو کرد. در این مقاله به مناقشات درونی جامعهٔ ایران که در مناقشهٔ نفت به اوج رسیده بود، توجه شده بود. طبق نوشتهٔ این مقاله جامعهٔ ایرانی طی سال‌های متمادی در یک وضعیت عدم تعادل قرار داشته است. بی‌ثباتی ایران را می‌توان به رقابت قدرت‌های بزرگ نسبت داد اما اساساً این عدم تعادل ناشی از حماقت، طمع و قضاوت‌های اشتباه طبقات حاکم ایران بوده است. نویسنده در ادامه می‌نویسد، مقالهٔ تایمز یک تحلیل عالی از مسائل داخلی پشت ماجرای نفت در وزارت خارجهٔ بریتانیا بازتاب گسترده‌ای داشت و دربارهٔ نویسنده مقاله هم می‌نویسد: «نویسندهٔ ناشناس مقاله، پروفیسور آن کاترین سونیفرد لمبتون نام داشت، در دانشکدهٔ علوم شرق‌شناسی و آفریقا (سواز) زبان فارسی خوانده بود، مدت‌های طولانی را در ایران گذرانده بود و زبان فارسی و ذهنیت مردم آن را بهتر از هر کس دیگری در کشور می‌شناخت.»

در طول کتاب نویسنده، خوانندگان را با چهره‌های کلیدی آن از مدیران تا عوام‌لش آشنا می‌کند. او طرح‌های زندگی‌نامه‌ای از افراد بانفوذی مانند استوارت منزس، رئیس ام. آی. سیکیس در طول جنگ جهانی دوم و جورج بلیک، مأمور بدنام آن ارائه می‌دهد. قابل ذکر است که کتاب شامل طرح‌های شکست خوردهٔ ام. آی. سیکیس و جنجال‌ها و رسوایی‌هایی که به بار آورد نیز هست. نویسنده با استفاده از شواهد و مدارک مختلف نشان می‌دهد که ام. آی. سیکیس نیز مانند هر سازمان جاسوسی دیگر، دچار اشتباهات و شکست‌های بسیاری شده است. داریل با استفاده از اسناد محرمانه، فعالیت‌های جاسوسی ام. آی. سیکیس علیه اتحاد جماهیر شوروی و کشورهای بلوک شرقی را بر ملا می‌کند و به بررسی توطئه‌ها و عملیات‌های مختلف این سازمان در این دوران می‌پردازد. «سرویس جاسوسی انگلیس از درون» اثری است که با نگاهی دقیق و موشکافانه به تاریخ و عملکرد ام. آی. سیکیس، پرده از رازهای بسیاری برمی‌دارد و تصویری واقعی‌تر از این سازمان به تاریخ جاسوسی و سرویس‌های اطلاعاتی بلکه برای هر کسی که به درک بهتر از نحوه عملکرد قدرت و سیاست در جهان امروز علاقمند است، ارزشمند و روشنگر خواهد بود.

در یکی از مهم‌ترین بخش‌های کتاب، نویسنده به عملیات‌های ام. آی. سیکیس در طول جنگ سرد می‌پردازد. نویسنده تلاش‌های این سرویس برای مقابله با جاسوسی و نفوذ شوروی در سراسر جهان را بررسی می‌کند. نویسنده در فصل چهارم با عنوان «ایران رویاهای نابرابر» به نقش این سرویس در تحولات دههٔ ۱۳۳۰ شمسی / ۱۹۵۰ میلادی ایران می‌پردازد که به اعتقاد مترجم در پرتو این روایت تازه، می‌توان پروندهٔ کودتا بودن ماجرای ۲۸ مرداد را بازخوانی کرد و شاید بتوان آن را برای همیشه بست: کودتا رخ داد چون ایرانیان بر حفظ اختیار بر منابع نفتی خود اصرار ورزیدند و بریتانیا هم برای شریک کردن آمریکا در برانداختن دولت ملی به ناچار حاضر شد، سهم عمده‌ای از نفت ایران را به شرکت‌های آمریکایی بدهد. در این فصل اطلاعات قابل ملاحظه‌ای دربارهٔ نقش آن لمبتون و نورمن دریشسر در روند حوادث این مقطع وجود دارد. او دربارهٔ ریشهٔ حوادث منتهی به سقوط دولت مصدق به مقاله‌ای اشاره می‌کند که فروردین ۱۳۳۰ در روزنامهٔ «تایمز» منتشر شد و داریل مدعی است این مقاله را آن لمبتون نوشته و در این مورد می‌نویسد: ریشهٔ کودتای ماه آگوست ۱۹۵۳ (۲۸ مرداد ۱۳۳۲) را می‌توان تا حدی در مقاله‌ای

سرویس جاسوسی انگلیس از درون
پشت‌پردهٔ عملیات پنهانی اینتلیجنس سرویس در خاورمیانه
استیون داریل/ ترجمهٔ محسن اشرفی
نشر نی ۲۸۶ صفحه ۳۳۰ هزار تومان

شناسه آگهی ۱۸۸۵۱۵۶ نوبت دوم

در خانه تکانی، مراقب آب باشیم

«ارزیابی کیفی برای مناقصه عمومی» (فراخوان شماره ۵۸/۱/۴۰۳)

شرکت آب و فاضلاب استان قزوین

شرکت آب و فاضلاب استان قزوین در نظر دارد به استناد آیین نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات به شماره ۸۴۱۳۶/ت/۳۳۵۶۰ ه مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۶ ارزیابی کیفی مناقصه گران واجد شرایط را مطابق با مشخصات ذیل جهت مناقصه عمومی دو مرحله ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(www.setadiran.ir) براساس اسناد و مدارک بارگذاری شده در سامانه مذکور انجام دهد.

موضوع مناقصه: اجرای کارهای ساختمانی، تهیه، ساخت، حمل، نصب تجهیزات الکترومکانیکال، راه اندازی و بهره‌برداری از تصفیه خانه فاضلاب شهر اقبالیه به روش PC.

مقدار ظرفیت تصفیه خانه: حدود ۱۴۰۰۰ متر مکعب در شبانه روز

مدت اجرای پروژه: ۳۶ ماه شمسی(۲۴ ماه مدت اجرای پروژه و ۱۲ ماه مدت بهره برداری پروژه).

پیمانکار واجد صلاحیت: دارا بودن گواهینامه صلاحیت پیمانکاری حداقل پایه ۳ رشته آب صادره از سازمان برنامه و بودجه کشور .

تاریخ انتشار فراخوان: ساعت ۱۳ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۴

مهلت دریافت اسناد فراخوان: ساعت ۱۹ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۹

مهلت ارسال پاسخ استعلام: تا ساعت ۹ روز دو شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۷

نشانی کارفرما: قزوین، خیابان سعدی شمالی، منبع آب، شرکت آب و فاضلاب استان قزوین.

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۲/۰۵

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۲/۰۴

روابط عمومی شرکت آب و فاضلاب استان قزوین

سال هشتم شماره ۱۹۱۶
یک‌شنبه ۵ اسفند ۱۴۰۳

پیشنهادهایی برای دیدن

تماشا

دیدگاه: یادداشت سینمایی

زرشک زرین؛ آری یا نه؟

طعنه به سه سیطره مبتذل سینمایی

مهرزاد دانش
منتقد

معمولاً هر سال بعد از پایان جشنواره فیلم فجر، صحبت از لزوم برپایی مراسمی با عنوان زرشک زرین می‌شود که نوعی الگوبرداری از مراسم تمشک طلایی (Golden Raspberry Award) است؛ یکی از رویدادهای شناخته‌شده در هالیوود که هر سال به بدترین فیلم‌ها، بازیگران، کارگردانان و فیلمنامه‌های سال، جایزه‌ای طعنه‌آمیز اعطا می‌کند. هدف از این مراسم که در سال ۱۹۸۰ توسط جان ویلسون، روزنامه‌نگار آمریکایی، بنیان‌گذاری شد، نه تنها سرگرمی و طنز بلکه نقد به آثار ضعیف اما پر جلوه است. این جوایز با رأی اعضای بنیاد تمشک طلایی که شامل روزنامه‌نگاران، منتقدان و علاقه‌مندان به سینما از سراسر جهان هستند، تعیین می‌شوند. تمشک طلایی از بازیگران مطرحی چون سیلوستر استالونه تا فیلم‌های پرهزینه اما بی‌کیفیت را هدف قرار می‌دهد و توانسته جایگاهش را به عنوان رویدادی فرهنگی تثبیت کند تا آنجا که حتی برخی برندگان مانند ساندرا بولاک شخصاً جایزه خود را پذیرفته‌اند. ایده برگزاری مراسم زرشک زرین در ایران به عنوان معادلی برای تمشک طلایی در سال‌های اخیر بارها از سوی منتقدان طرح و گاه انجام شده است. اما آیا زیرساخت‌های فرهنگی، اجتماعی و حرفه‌ای لازم برای چنین مراسمی در ایران وجود دارد؟ دسته‌بندی‌هایی که ممکن است در مراسم زرشک زرین مورد توجه قرار گیرند شامل فیلم‌های پرهزینه اما بی‌کیفیت (به‌اصطلاح فاخر) آثار شبه‌روشنفکرانه سطحی یا فیلم‌های تجاری مبتذل می‌شود. اما برگزاری چنین مراسمی در ایران با چالش‌های متعددی روبه‌رو است که یکی از مهم‌ترین‌شان فقدان فرهنگ نقدپذیری و طنز است. سینماگران ممکن است دریافت چنین جایزه‌ای را توهین شخصی تلقی کنند تا نقدی حرفه‌ای. برخلاف هالیوود که ستارگان گاهی با طنز به تمشک طلایی واکنش نشان می‌دهند، در ایران احتمالاً به جنجال و دلخوری منجر می‌شود. نکته دیگر، تفاوت ساختاری سینمای ایران و هالیوود است. در آمریکا، حجم بالای تولیدات و بودجه، پذیرش را برای شکست‌های بزرگ فراهم می‌کند که تمشک طلایی به آن‌ها می‌پردازد. اما در ایران، تعداد تولیدات و حجم بودجه‌ها محدودتر است. محدودیت‌های میزبانی در سینمای ایران هم چالشی دیگر است. این تفاوت‌های ساختاری، کارکرد زرشک زرین را دچار چالش می‌کند. نگارنده تا چند سال قبل چندان موافق این جایزه نبود. اما با توجه به اینکه ظرف چندین سال اخیر، گرایش سینمایی غالب یا به سمت کم‌دلی‌های جلف به قصد فروش بالا و یا فیلم‌های ارگانی پرمدها و پرهزینه‌های عاری از کیفیت هنری و سینمایی است، به نظر می‌رسد تلنگرهایی منتقدانه به این اوضاع در قالب یک جایزه طعنه‌آمیز، فضای غالب را تا حدی خواهد شکست و هشدار برای سینماگران و بیش از آن به سیاست‌گذاران سینمایی خواهد بود. اگر بنا بر تثبیت چنین جایزه‌ای باشد، معتقدم هدفش باید معطوف به چند موقعیت باشد: نخست فیلم‌های پرمدهای ارگانی که با مبلغ کلانی از بودجه عمومی، وجهه‌ای خودارزشی‌پندارانه و به اصطلاح فاخر می‌یابند و در عمل، عاری از کیفیت استاندارد و یا عناصر خلاقه هنری هستند و جز اتلاف بیت‌المال، حاصلی ندارند و اگر هم فروشی بیابند، باز بر اساس رانت بلیت‌های پیش‌خریدشده توسط همان ارگان‌ها برای اهدا به مدارس و ادارات و... است که همچنان هزینه‌ای مضاعف بر بودجه عمومی است. دوم: فیلم‌هایی نازل که از طرف توده مردم چنان استقبال می‌شوند که هر نوع مخالفتی با آن فیلم‌ها، رویکردی ضد مردمی تلقی می‌شود و رسوم: فیلم‌هایی است که پشت ژست‌های روشنفکرانه و نخبه‌گرایانه و مخالف‌خوان چنان تحسین می‌شوند که به دشواری می‌توان علیه اسنوبیسم جاری در سپهر آوازه‌گرانه‌شان ایستاد. هدف زرشک زرین باید ایجاد گسست در سیطره‌های مبتذل سینمایی از سه نوعی که در بند بالا بیان شد باشد؛ وگرنه خوار و خفیف و مسخره کردن هر فیلم ضعیفی در این فضای سینمایی رنجور، هنر نیست.

نظرسنجی آمازون برای جیمز باند

«جف بزوس»، بنیانگذار و رئیس فعلی آمازون در شبکه اجتماعی ایکس از هواداران چندگانه «جیمز باند» برای انتخاب بازیگر جدید این نقش نظرسنجی کرد. «باربارا بروکلی» و «مایکل جی. ویلسون»، دو تهیه‌کننده قدیمی «جیمز باند» از این چندگانه جدا می‌شوند. بزوس از ۶.۸ میلیون دنبال‌کننده‌اش در شبکه اجتماعی ایکس می‌پرسد بهترین بازیگر جانشین برای «دنیل کریگ» کیست.

اسپیلبرگ در حال فیلمسازی است

استیون اسپیلبرگ فیلم تازه‌اش را که هنوز نامی ندارد بدون سروصدا در کمپانی یونیورسال جلوی دوربین می‌برد. تا اینجا مشخص شده که فیلم حال‌وهوایی علمی تخیلی دارد و ظاهراً در رابطه با موضوع بشقاب‌های پررند و موجودات فضایی است. به این ترتیب، اسپیلبرگ با دور شدن از سبک فیلم‌های اخیرش همچون «داستان وست ساید» و «خانواده فیلمن» به سینمای گران‌قیمت گذشته‌اش برگشته است.

پخش مینی‌سریال از فیلم‌نت

مینی‌سریال سه قسمتی «دختران کوچه غم» به کارگردانی علی جعفرآبادی و تهیه‌کنندگی مهدی فرجی و زندیاد جلیل شعبانی از دوشنبه ۱۳ اسفند به صورت هفتگی در پلتفرم فیلم‌نت منتشر می‌شود. این سریال قصه‌ای متفاوت از دهه ۵۰ شمسی را روایت می‌کند. «دختران کوچه غم» پیش از این با نام «مسیح پسر مریم» و در نسخه سینمایی تولید شده بود و پس از ۳ سال توقیف به صورت سریال ارائه می‌شود.

قصه‌ی قفل‌شده

چرخه خشونت در شبکه نمایش خانگی تکرار می‌شود

فرزانه متین

گروه سینما

«جان‌سخت»، پنجمین یا ششمین سریالی است که آغاز آن با خون‌خوئری و فحاشی در پلتفرم‌ها به نمایش درمی‌آید. از اینکه میل به خشونت اینچنین در سریال‌های نمایش خانگی درحال افزایش است باید ترسید و بهتر است جامعه‌شناسان به واکاوی و لایه‌های زیرین مردم‌شناسی این قضیه بپردازند. عربه‌کشی، لات‌بازی، مواد زدن، چاقوکشی و... چه جذابیتی در روایت‌پردازی دارد که کارگردانان دوست دارند با ساخت چنین آثاری، مخاطبان را وادار کنند که این نوع داستان‌ها را تماشا کنند. به نظر می‌آید که متأسفانه این رویه، تبدیل به روندی روتین در سریال‌های نمایش خانگی شده است. «جان‌سخت» که نخستین اپیزود آن با سروصدا، مرگ و بحران در پلتفرم فیلم‌نت آغاز می‌شود به کارگردانی و نویسندگی مصطفی تقی‌زاده است که پیش از این سریال «حرفه‌ای» را برای پلتفرم نماوا ساخته بود. او دوباره به سراغ داستانی از جنس خشونت در ژانر درام خانوادگی با هنرنمایی بازیگران شناخته‌شده از طیف قدیمی تا جوان رفته است که اکثراً برخی از آنها نقش اول را در فیلم‌ها بازی می‌کنند اما در «جان‌سخت» همگی در نقش مکمل ظاهر شده‌اند. مهرداد صدیقیان، الناز حبیبی، فرهاد اصلانی، مجتبی پیرزاده، ماهور الوند، نسرین مقانلو، مرتضی تقی‌زاده، مسعود کرامتی، علی اوسویوند، اردشیر کاظمی، مهدی صباغی، علی عمرانی و حسین پورکریمی در این سریال به هنرنمایی پرداخته‌اند. فیلم‌نت به دلیل شکست‌های پی‌درپی سریال‌هایی چون «داربوش»، «گردزنی» و «قهوه‌پدري» این بار خواسته با سریالی جوان‌پسندانه، مخاطبان‌ش را دوباره به سمت خود بازگرداند اما گویا این بار هم چیزی عایدش نمی‌شود؛ چراکه «جان‌سخت»، مجموعه‌ای است که جان ندارد و مانند سریال‌های گذشته، موثف اصلی آن تکراری و در مورد انتقام است. «جان‌سخت»، داستان دوستان هم‌محل‌ای را روایت می‌کند که با هم مشکلاتی دارند و حضور آنها در یک تور کویری باعث می‌شود تا اختلافات گذشته‌شان دوباره آشکار شود. از اولین ایراداتی که می‌توان به «جان‌سخت» گرفت، این است؛ موضوع بیشتر درباره جوانانی در بازه سنی بین ۲۰ تا ۳۰ سال است که به دنبال شر و داستان‌های این‌چنینی هستند اما هنرمندانی که عهده‌دار این نقش‌ها هستند در مرز ۴۰ سالگی قرار دارند و این موضوعات برای آنها خیلی قدیمی شده و به سن‌وسال‌شان نمی‌خورد، یعنی هر چقدر هم آنها را گرم کنند، جنس بازی‌شان بزرگسالانه است و مخاطب نمی‌تواند با برخی از آنها همذات‌پنداری کند. اصرار سازنده بر هم‌محل بودن این جوانان عجیب است چراکه آنها هیچ جوره نمی‌توانند با یکدیگر زیست مشترکی داشته باشند، یک گروه نوازنده‌اند که چهره و فیزیک‌شان نشان می‌دهد، اهل هیچ‌گونه خلافی نیستند و گروه مقابل از خلافکارهایی هستند که قمه و چاقو جزء جدایی‌ناپذیرشان است. حتی لحن صحبت و اصطلاحات این دو گروه با توجه به جغرافیایی که با هم در آن زندگی می‌کنند، یکی نیست. داستان «جان‌سخت» نختما و تکراری است، نه به سلیقه مخاطب احترام می‌گذارد و نه آن را در نظر می‌گیرد. تمرکز بر شخص اول سریال، یعنی فرزند با بازی مهرداد صدیقیان است که بازی خنثی‌ایی دارد، میمیک صورت صدیقیان هم در سریال «پوست شیر» هم «داربوش» و هم در این سریال به یک شکل است، در صورتی که او از بازیگران بااستعداد تلویزیون و سینماست اما از ظرفیت‌های

خود بهره نمی‌برد و در هر نقشی تکراری ظاهر می‌شود. فرزند مرتکب قتل شده و می‌خواهد فرار کند اما حواشی مربوط به این فرار، طولانی و ریتم خسته‌کننده‌ای دارد؛ هرچند در برخی سکانس‌ها، تماشاگر تعلیق را حس می‌کند اما ۱۰ دقیقه پایانی قسمت چهارم و ۳۵ دقیقه اوایل قسمت پنجم به این موضوع پرداخته می‌شود که فرزند می‌خواهد برای بار آخر خودش به خانه‌شان برود، از اعضای خانواده خداحافظی کند و پاسپورتش را بردارد اما وقتی که به خانه‌شان می‌رسد درحال گل‌گفتن و گل‌شنیدن با خواهرش هست و نمی‌خواهد از مادرش به دلیل آنکه خواب است، خداحافظی کند. نقطه ضعف دیگر سریال، فلش‌بک‌هایی است که دلنشین نیستند؛ مثلاً گذشته دو برادر که به یکدیگر نزدیک بودند، یا قصه آشنایی برادر مقتول با خواهر قاتل و شکل گرفتن رابطه عاشقانه آنها هیچ دردی از قصه دوا نمی‌کند؛ ای کاش در فلش‌بک‌ها به موضوع و مشکلات وحید و فرزند (مقتول و قاتل) پرداخته می‌شد. مشکل دیگر، شخصیت‌پردازی‌هایی ضعیف در فیلمنامه است، انگار این آدم‌ها همچنان روی کاغذ باقی مانده‌اند. تکلیف آدم‌ها چندان با هم مشخص نیست. مخاطب در هیچ کجای این اثر به کاراکترها نزدیک نمی‌شود، آنها فقط می‌خوانند یک قصه را تعریف کنند. با توجه به اینکه ۹ قسمت از این سریال پخش شده هنوز اسامی رفقای فرزند به گوش آشنا نیست و تنها زمانی که برای جمع‌آوری دیه درحال تقلا هستند، می‌توان متوجه شد که رفاقت بین آنها دیرینه است، در صورتی که در قسمت‌های پیشین، این رفاقت مصنوعی و در حد حرف بود. در این میان، نسرین مقانلو، علی عمرانی و مرتضی تقی‌زاده بازی‌های خوبی را به نمایش گذاشته‌اند. بازی درونی نسرین مقانلو به عنوان مادر مقتول در کنار بازی بیرونی خواهر مقتول باعث پارادوکسی شده که بازی مقانلو را چالش‌برانگیز و شاخص کرده است. در سریال به خصوص در قسمت‌های هفتم و هشتم به طور مداوم تعلیق حسی به فیلم تزریق می‌شود اما بیشتر به قصد آب بستن به سریال. دیالوگ‌ها با آنکه زیاد است اما موثر نیست. در فیلم‌های ایرانی وقتی داستان تراژیک می‌شود، کارگردان حتماً به سراغ باران می‌رود و این سریال هم از این قاعده مستثنا

نیست. بیننده در چندین سکانس با باران مواجه هست، آن هم در فصل گرما. ریتم سریال کند است به طوری که می‌شد ۹ اپیزود را در ۴ اپیزود جمع کرد اما با این روش بعید است که تقی‌زاده راه به جایی برود که مخاطب را غافلگیر کند. هنوز داستان فرهاد اصلانی و زنش هم در این ۹ قسمت مشخص نشده و با توجه به روند داستان حتماً گره‌ای به ماجرای خانواده فرزند و وحید خواهد خورد. قصه «جان‌سخت» قفل است. اینکه پدر وحید در محضرخانه تا آخرین لحظه نداند سه دונگ خانه را به نام زنش زده به نوعی توهین به شعور مخاطب است. مخاطب نه می‌تواند با فرزند و نه حتی با حامد همذات‌پنداری کند. در این داستان، احمد برادر بزرگ وحید بیش از هر کسی مظلوم واقع شده و می‌توان با او همذات‌پنداری کرد. یکی دیگر از مشکلات فیلمنامه این است که حامد علاف و بیکار دوره افتاده و می‌خواهد به هر قیمتی قصاص برادرش را بگیرد، حتی دارودسته راه می‌اندازد تا رویه‌روی دادسرا شیشه ماشین خرد کنند و با چاقو، فرد طلبکار را از آزادی احمد منصرف کند اما اثری هم از سرباز و پلیس در کنار دادسرا نیست! جالب آنجاست که حامد همه کار می‌کند و پلیس هم متوجه نمی‌شود، در خانه آتش می‌زند، با موتورش، ماشین را کنار می‌زند، تهدید می‌کند و... حالا هم سازنده در قسمت هشتم سریال، برگ دیگری بین پدر قاتل و مادر مقتول رو کرد. حالا یک عشق نافرجام شکل گرفت که به قتل گره خورده است و ما در قسمت نهم دوباره شاهد آن هستیم که بیش از ۴۰ دقیقه به گذشته پدر فرزند و مادر وحید پرداخته می‌شود، لوس‌بازی‌های خواهر کوچکتر، لابلایی‌گری برادر و... که به روند داستان لطمه می‌زند.

با همه اینها می‌توان گفت تصویر، رنگ و نور در «جان‌سخت» قابل قبول است. بامداد افشار که با ساختن موسیقی «پوست شیر» نامش را در میان آهنگسازان سریال‌های نمایش خانگی ثبت کرد برای جان‌سخت هم موسیقی جذاب و پرتعلیقی ساخته که در لحظات خاص، مخاطب از آن لذت می‌برد. امید است که در ادامه، این سریال دچار پایان ناامیدکننده و بی‌سرانجام مانند سریال‌های پیشین نشود.

سال هشتم شماره ۱۹۱۶
یک‌شنبه ۵ اسفند ۱۴۰۳

توسعه

تحلیل تحولات اقتصادی

دیدگاه: تحلیل اقتصادی

دلار بدو سهام بدو

چه استدلالی پشت ریزش دیروز بورس وجود دارد؟

مختاب شهریاری

گروه اقتصاد

با ورود دلار به کانال ۹۴ هزار تومان در معاملات شنبه ۴ اسفندماه، معادلات بورس باز هم ریخت. دلار که معاملات آخر هفته گذشته را در کانال ۹۳ هزار تومان به پایان رسانده بود؛ در معاملات دیروز وارد کانال تاریخی ۹۴ هزار تومان شد تا معاملات بازار سهام با افت نماگرهای سهامی یگیری شود. دیروز حدود ۸۵ درصد از نمادهای بازار در محدوده منفی و تنها ۱۵ درصد در محدوده مثبت معامله شدند. تحت فشار بودن بازار سرمایه در صف فروش باعث خروج بیش از یک همت پول حقیقی از بازار خرد شد. اما در مقابل ارزش معاملات خرد نسبت به روز چهارشنبه کمتر از ۱۰ درصد رشد کرد و به ۶۹۳۰ میلیارد تومان رسید. محصولات شیمیایی و فلزات اساسی و خودرویی‌ها صدرنشین بازار امروز از نظر ارزش معاملات بودند و به ترتیب ۸۳۱ و ۵۵۲ و ۵۴۶ میلیارد تومان معامله شدند. دیروز شاخص کل بورس با افت ۶۶/۰ درصدی همراه شد و به سطح ۲ میلیون و ۷۱۴ هزار واحدی رسید. شاخص هم‌وزن نیز با افت ۸۳/۰ درصدی همراه شد و تا سطح ۸۲۶ هزار واحدی عقب‌نشینی کرد. در فرابورس نیز شاخص کل فرابورس با افت ۹۳/۰ درصدی همراه شد. در جریان دادوستدهای دیروز یک هزار و ۷۸ میلیارد تومان پول حقیقی از گردونه معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی خارج شد و ارزش معاملات ۶ هزار و ۹۳۱ میلیارد تومانی به ثبت رسید.

بررسی‌های آماری نشانگر این نکته است؛ ابهام در حوزه پارامترهای اثرگذار بر بورس، مهم‌ترین دلیل افزایش عرضه در صحنه معاملات سهام است. تا زمانی که ابهام پیرامون این متغیرها برطرف نشود؛ بازار از قرار گرفتن در مسیر صعودی عاجز است. بازار سهام که در روزهای پایانی هفته گذشته در مسیر مثبت قرار گرفته بود؛ در آغاز این هفته با افزایش عرضه همراه شده است. همانطور که عنوان شد؛ ابهام در حوزه روابط ایران در حوزه سیاست خارجی و جذابیت بازارهای موزای ازجمله مهم‌ترین عواملی است که سبب شده تا قیمت‌ها و شاخص‌ها در مسیر نزولی قرار گیرد.

پرواز دلار در سطوح تاریخی سبب شده تا بازار طلا و سکه نیز با اقبال عمومی همراه شود و به همین دلیل پول‌های سیال جامعه‌ردپای کسب بازدهی را در این بازار جست‌وجو می‌کنند و با توجه به وضعیت بازار سهام از این بازار گریزان هستند. با کاهش ارزش سهام و کاهش ارزش واحدهای ممتاز، ضریب اهرمی صندوق‌های اهرمی رشد کرده است. این نسبت که ابتدای دی‌ماه به زیر ۰/۸ واحد رسیده بود، پس از گذشت ۲ ماه حدود ۴۴ درصد رشد کرده است. در همین حال، بعضی از صندوق‌های اهرمی با عدم افزایش و حتی کاهش ارزش واحدهای عادی، سعی کرده‌اند سرعت رشد این نسبت را کاهش دهند. در صندوق اهرم و جهش اما در روزهای اخیر شروع به افزایش ضریب اهرمی با استفاده از رشد ارزش واحدهای عادی کرده‌اند. بازار سهام در جهت هفته گذشته خود، هفته پایانی بهمن را در روندی نزولی گذرانند، به‌گونه‌ای که در ۵ روز معاملاتی گذشته، بیشتر نمادهای کوچک کاهش بالغ‌بر ۸ درصد را تجربه کردند. میزان ارزش معاملات در هفته پایانی بهمن در شرایط نرمال و خوبی نبود و در حوالی ۷ همت قرار گرفت. بازار سهام هفته گذشته را در حالت متعادل منفی سپری کرد. مهم‌ترین اتفاق هفته گذشته مطرح شدن مجدد موضوع استیضاح وزیر اقتصاد، با رای بیش از ۹۱ نماینده بود که بازار سهام را در آخرین روز هفته تحت فشار و نزول قرار داد.

گفتنی است، در هفته گذشته، رئیس مجلس صحبت‌های امیدوارکننده‌ای نسبت به موضوع معیشت مردم و اقتصاد کشور، به‌ویژه بورس مطرح کرد. بورس نیز به این حرف‌ها واکنش خوبی نشان داد، اما این سیگنال مثبت تنها یک روز پایدار بود و مجدداً سیگنال منفی از سمت مجلس به بازار در آخرین روز هفته مخابره شد. دیروز اعلام شد که رئیس سازمان بورس با معاون دادستان مکاتبه کرده و خواستار اعلام نظر نهایی درخصوص مجمع اخیر ایران‌خودرو شده است. حضور نماینده بورس برای صیانت از حقوق سهامداران است و نه برای رد یا تایید مجمع و سازمان بورس رأساً نمی‌تواند مجمع را رد یا تایید کند. رای اولیه شورای رقابت نشان می‌دهد که بخشی از این سهامداران که البته درصد قابل ملاحظه‌ای هم دارند، فاقد حق رای هستند. مقامات قضایی ذی‌صلاح باید نظر نهایی را اعلام کنند.

۲۱

درصد

نرخ بیکاری جوانان

در پایین امسال، نرخ بیکاری کل کشور برابر با ۷.۲ درصد بوده است. به عبارت دیگر، از هر ۱۰۰ نفر جمعیت فعال حدود ۷ نفر به دنبال شغل بوده‌اند. این نرخ در مقایسه با پاییز سال گذشته کاهش یافته است. گروه سنی ۲۰ تا ۲۴ ساله در مقایسه با سایر گروه‌های سنی بیشترین نرخ بیکاری را تجربه کرده است. نرخ بیکاری آنها در پاییز امسال ۲۱.۱ درصد بوده است. از سوی دیگر، با افزایش گروه سنی، نرخ بیکاری کاهش یافته است.

۲۹

درصد

بیکاری زنان جوان

زمانی که نرخ بیکاری گروه‌های سنی به تفکیک جنسیت بررسی شود، روی دیگری از وخامت بازار کار ایران نمایان می‌شود که نشان می‌دهد اوضاع به هم ریخته است. زنان و مردان ۲۰ تا ۲۴ ساله همچنان بیشترین نرخ بیکاری را در پاییز امسال داشته‌اند، ولی اختلاف نرخ بیکاری زنان و مردان جوان چشمگیر است. به طوری که نرخ بیکاری مردان در این گروه سنی برابر با ۱۸.۹ و زنان ۲۹.۲ درصد بوده است.

پیچیدگی بازار ازدواج

چرا مردان، زنان پایین‌تر از خودشان را ترجیح می‌دهند؟

مهتا معرفت

فهرست چم

حتی در قرن بیست‌ویکم، مردان عموماً زنانی را به‌عنوان همسر ترجیح می‌دهند که از نظر شغلی، جاه‌طلبی و سطح تحصیلات پایین‌تر از خودشان باشند. به ندرت پیش می‌آید که درآمد یک زن از همسرش بیشتر باشد و وقتی چنین اتفاقی رخ می‌دهد، معمولاً رضایت از ازدواج کاهش یافته و احتمال طلاق افزایش می‌یابد. برای مثال، آمارها نشان می‌دهند که ارتقای شغلی زنان احتمال طلاق را بالا می‌برد، درحالی که چنین امری در مورد مردان مشاهده نمی‌شود. این وضعیت، زنان مجرد را با یک پارادوکس مواجه می‌کند: موفقیت در عرصه حرفه‌ای که برایشان پیشرفت و استقلال به ارمغان می‌آورد، ممکن است شانس آنها را در بازار ازدواج کاهش دهد.

از منظر زیست‌شناختی، برخی نظریه‌پردازان تکاملی معتقدند که مردان به‌طور غریزی به سوی زنانی گرایش دارند که از نظر سنی جوان‌ترند، زیرا جوانی معمولاً با توانایی باروری و سلامت جسمانی همراه است. این دیدگاه بر این فرض استوار است که انتخاب شریک زندگی در مردان، به صورت ناخودآگاه، با هدف تداوم نسل و انتقال ژن‌ها صورت می‌گیرد.

از دیدگاه روان‌شناختی، ممکن است برخی مردان زنانی را ترجیح دهند که از نظر اجتماعی، عاطفی یا فکری در موقعیتی پایین‌تر از خودشان قرار داشته باشند. این ترجیح می‌تواند به نیاز به احساس برتری، کنترل یا افزایش اعتمادبه‌نفس مرتبط باشد، هرچند این موضوع به شخصیت و ویژگی‌های فردی هر شخص بستگی دارد و قابل تعمیم به همه نیست. عوامل فرهنگی نیز نقش بسزایی ایفا می‌کنند. در بسیاری از جوامع، ازجمله برخی فرهنگ‌های سنتی، این انتظار وجود داشته است که مردان از نظر سنی، جایگاه اجتماعی یا اقتصادی در موقعیتی بالاتر از زنان باشند. این الگوهای فرهنگی که ریشه در تاریخ و ساختارهای اجتماعی دارند، همچنان بر نگرش‌ها و ترجیحات برخی افراد تأثیر می‌گذارند.

با این حال، لازم به تأکید است که این ترجیحات به هیچ‌وجه یک قاعده کلی و همگانی نیستند. بسیاری از مردان در پی شریکی برابر

یا حتی برتر از خود از نظر تحصیلات، توانایی‌ها یا موقعیت اجتماعی هستند. در نهایت، انتخاب شریک زندگی به عوامل متعددی ازجمله ارزش‌ها، تجربیات شخصی و شرایط محیطی وابسته است.

ارزش محل کار

محل کار یکی از رایج‌ترین مکان‌ها برای یافتن همسر آینده است و این واقعیت می‌تواند رفتار زنان مجرد را تحت تأثیر قرار دهد. آنها ممکن است به‌گونه‌ای عمل کنند که در نظر شریک بالقوه، مطلوب‌تر به نظر برسند. به‌عنوان مثال، درحالی که درخواست ارتقای شغلی یا پذیرش پست‌های مدیریتی از نظر حرفه‌ای به نفع زنان است، این اقدامات می‌توانند سیگنالی منفی به بازار ازدواج ارسال کنند. این تناقض تنها به تصمیمات بزرگ شغلی محدود نمی‌شود؛ رفتارهای روزمره مانند مشارکت فعال در جلسات، پذیرش مسئولیت پروژه‌ها، کار کردن تا دیروقت و حتی انتخاب مدل مو یا سبک آرایش نیز می‌توانند تحت تأثیر این پویایی قرار گیرند.

در مقابل، برای مردان، موفقیت در بازار کار و بازار ازدواج هم‌راستا عمل می‌کند. زنان معمولاً به دنبال شریک‌هایی باهوش، تحصیل‌کرده و موفق هستند. از این‌رو، جاه‌طلبی و جسارت در مسیر موفقیت شغلی نمتنها برای مردان مانعی در بازار ازدواج ایجاد نمی‌کند، بلکه به جذابیت آنها می‌افزاید. اما همین ویژگی‌ها در زنان اغلب نتیجه معکوس دارد و به‌عنوان نشانه‌ای از «بیش از حد مستقل» یا «جاه‌طلب» تعبیر می‌شود که با انتظارات سنتی در بازار ازدواج همخوانی ندارد.

پژوهش‌ها این نابرابری را به‌وضوح نشان می‌دهند. در یک مطالعه، از دانشجویان MBA دانشگاه‌های برتر آمریکا نظرسنجی شد. نتایج نشان داد که زنان مجرد در ۲ سال پیش از ورود به دانشگاه، با احتمال بیشتری از اقداماتی که می‌توانست به موفقیت شغلی‌شان کمک کند، اجتناب کرده بودند. آنها نگران بودند که این رفتارها آنها را بیش از حد جاه‌طلب یا جسور نشان دهد. همچنین، در بررسی عملکرد کلاسی، اگرچه تفاوت معناداری بین نمرات زنان مجرد و متاهل وجود نداشت، زنان مجرد کمتر در فعالیتهای کلاسی مشارکت می‌کردند؛ احتمالاً به این دلیل که نمی‌خواستند در نظر همکلاسی‌ها بیش از حد برجسته یا جسور به نظر برسند. در مقابل، بین مشارکت کلاسی و نمرات

۱۱

خودروساز

زبان ده

بررسی‌ها پژوهشکده پولی و بانکی نشان می‌دهد صنعت خودرو ایران در ۹ ماهه ۱۴۰۳ بیشترین زیان را در میان صنایع بورسی ثبت کرده است. تعداد شرکت‌های زیان‌ده در این صنعت افزایش یافته و این معضل از خودروسازان به زنجیره تامین و قطعه‌سازان نیز سرایت کرده است. درحالی که در سال ۱۴۰۲ تنها سه شرکت خودروساز نیمه‌دولتی زیان‌ده بودند، این تعداد در ۹ ماهه ۱۴۰۳ به ۱۱ شرکت از ۳۹ شرکت بورسی افزایش یافته است.

مردان مجرد و متاهل هیچ تفاوتی مشاهده نشد.

در آزمایشی دیگر، از دانشجویان خواسته شد پرسش‌نامه‌ای درباره علایق شغلی‌شان پر کنند. برخی پاسخ‌ها، مانند ابراز تمایل به سفرهای کاری یا دستمزد بالاتر، فرد را به‌عنوان گزینه‌ای بهتر برای کارفرما نشان می‌داد، اما هم‌زمان جذابیت زنان را در بازار ازدواج کاهش می‌داد. این پرسش‌نامه در دو نسخه ارائه شد: نسخه خصوصی و نسخه عمومی که پاسخ‌ها در آن برای همکلاسی‌ها قابل مشاهده بود. نتایج جالب بود: پاسخ‌های زنان متاهل در هر دو نسخه مشابه بود، اما زنان مجرد در نسخه عمومی تمایل کمتری به انتخاب دستمزد بالاتر، سفرهای کاری، ساعات کاری طولانی، مشاغل مدیریتی و جاه‌طلبی شغلی نشان دادند. این نشان می‌دهد که زنان مجرد، وقتی می‌دانند پاسخ‌هایشان دیده می‌شود، آنها را تعدیل می‌کنند تا شانس خود را در بازار ازدواج حفظ کنند، حتی اگر به بهای کاهش فرصت‌های شغلی‌شان باشد. در مقابل، رفتار مردان مجرد و متاهل و زنان متاهل در هر دو نسخه ثابت بود. در پژوهشی دیگر، دانشجویان به گروه‌های کوچک تقسیم شدند. نیمی از زنان مجرد در گروه‌های تماماً زنانه و نیمی در گروه‌های تماماً مردانه قرار گرفتند. سپس از آنها خواسته شد از میان سه شغل فرضی یکی را انتخاب کنند و درباره آن در گروه بحث کنند. دو شغل از این سه، موفقیت در آنها به کاهش جذابیت در بازار ازدواج منجر می‌شد، اما شغل سوم چنین تأثیری نداشت. نتایج نشان داد که زنان مجرد در گروه‌های مردانه، بیشتر به شغل سوم تمایل داشتند؛ یعنی با انتخاب گزینه‌ای که سیگنال منفی به بازار کار ارسال می‌کرد، تلاش داشتند تصویر مطلوب‌تری در بازار ازدواج ارائه دهند. با توجه به اینکه دانشجویان زن رشته MBA بیش از بسیاری از زنان دیگر بر موفقیت شغلی متمرکز هستند، این یافته‌ها حاکی از آن است که تأثیر این پدیده در سایر گروه‌های اجتماعی احتمالاً شدیدتر است. از آنجا که زنان تصمیمات تحصیلی و شغلی خود را درحالی می‌گیرند که هم‌زمان به دنبال شریک زندگی نیز هستند، قرار گرفتن در این شرایط دوگانه، حتی برای مدت کوتاه، می‌تواند پیامدهای شغلی بلندمدتی برای آنها داشته باشد. این نابرابری نمتنها نشان‌دهنده یک رقابت نامتقارن در بازار ازدواج است بلکه به پیچیدگی‌های اجتماعی و فرهنگی عمیق‌تری اشاره دارد که همچنان بر انتخاب‌ها و فرصت‌های زنان تأثیر می‌گذارد.

شرکت آب منطقه‌ای کردستان

شرکت آب منطقه‌ای کردستان در خصوص فروش اموال منقول این شرکت شامل الکتروپمپ، لوله و اتصالات و ... مربوط به ایستگاه پمپاژ و یک دستگاه سمند سواری دوگانه سوز با قابلیت شماره گذاری موجود در کردستان - سنندج واقع درانتهای فیض‌آباد به طرف تصفیه‌خانه سنندج بعد از روستای نله انبار پل شیخ را با جزئیات مندرج در اسناد مزایده را با بهره گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (www.setadiran.ir) به شماره مزایده ۱۰۰۳۰۰۱۱۶۳۰۰۰۰۰۵ و ۱۰۰۳۰۰۱۱۶۳۰۰۰۰۰۶ به صورت الکترونیکی بفروش برساند.

زمان انتشار در سایت: (ساعت ۱۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۵)

مهلت دریافت اسناد مزایده: تا تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۸ ساعت ۱۰:۰۰

تاریخ بازدید: از ساعت ۱۲ الی ۱۴ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۵ الی ۱۴۰۳/۱۲/۰۸

آخرین مهلت ارسال پیشنهاد قیمت: ساعت ۱۰:۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۸

زمان بازگشایی مزایده: ساعت ۱۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۸

مبلغ تضمین شرکت در مزایده: با توجه به اسناد مزایده

شرکت آب منطقه‌ای کردستان

سفر قسطنی

امیربویان رفیعی‌شاد، رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر سفر هوایی، گردشگری و زیارتی استان تهران با ارزیابی وضعیت سفر در ایران گفت: سفر به کالای لوکس تبدیل شده که مصرف‌کننده آن قشر متمول است. از سویی، وقتی مردم بودجه پرداخت یک جای هزینه سفر را ندارند، به سفر اقساطی رو می‌آورند. میل به این سفرها بیشتر شده و آژانس‌های مسافرتی متعاقب این تقاضا، این بسته سفر را طراحی کرده‌اند.

بالای یک میلیارد دلار

علی زعفری، نانبریس اتحادیه کافی‌شاپ‌های تهران گفت: صنعت کافه در دنیا ۳۰۰ میلیارد دلار گردش مالی دارد. قهوه نیز حدود ۵۰ میلیارد دلار گردش مالی دارد. در ایران حدود ۵۰ هزار تن قهوه در سال گذشته وارد شد که نسبت به سال‌های گذشته ۱۰ برابر شده است. به طور کلی، کافه‌ها در ایران بالای یک میلیارد دلار گردش مالی دارند. بیشتر تجهیزات کافه‌ها وارداتی از ایتالیا و ترکیه است.

هنوز زیر آوار است

ایلنا نوشته که با گذشت ۲۴۸ روز از وقوع حادثه معدن شن‌وماسه شازند هنوز خبری از کشف پیکر آخرین کارگر جا مانده در زیر خروارها خاک و سنگ نیست و امدادگران همچنان در حال جست‌وجوی وی هستند. یک منبع کارگری در ارتباط با آخرین وضعیت عملیات جست‌وجو پیکر چهارمین کارگر مفقودی گفت: آخرین مفقودی حادثه معدن شن‌وماسه شازند مرحوم «آیت رضایی» است که پیدا نشده است.

آرایش سیاسی شوراها

سازندگی ترکیب احتمالی فعالان انتخابات شورای شهر هفتم پایتخت را بررسی می‌کند

گروه اجتماعی: طی روزهای اخیر مصوبه تمدید ۶ ماهه فعالیت شورای ششم شهر و روستا با مخالفت شورای نگهبان و هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام مواجه شد. با توجه به ایرادات قانونی که این دو نهاد به این مصوبه گرفته‌اند، احتمالاً انتخابات شوراها در همان تاریخ خود، یعنی ۳۰ خرداد سال آینده برگزار خواهد شد.

این پیشنهاد که توسط مالک شرعی، نماینده نزدیک به علیرضا زاکانی مطرح شده بود که در نهایت با ۱۳۶ رای موافق، ۱۰۰ رای مخالف و ۳ رای ممتنع به تصویب رسید. براساس این پیشنهاد، دوره کنونی فعالیت شوراهای شهر و روستا تا ۲۳ دی ۱۴۰۴ تمدید دوره هفتم نیز از ۲۴ دی ۱۴۰۴ آغاز خواهد شد.

اما همان زمان تصویب پیشنهاد مذکور نیز مشخص بود که این مصوبه برای تبدیل شدن به قانون چالش‌هایی را پیش‌رو خواهد داشت. چه آنکه شورای نگهبان طی روزهای اخیر پس از بررسی تعویق انتخابات شوراها، اعلام کرد که این مصوبه

دارای ابهاماتی در بحث سازوکارهای اجرایی برگزاری همزمان انتخابات شوراها و انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس است. علاوه بر این براساس نظر شورای نگهبان، مصوبه مجلس از نظر زمان‌بندی انجام وظایف شوراها مانند تصویب بودجه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها نیز دارای ابهاماتی است. به همین دلیل، این مصوبه به مجلس بازگردانده شد تا اصلاحات لازم بر روی آن انجام شود.

همزمان هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام پس از بررسی تعویق انتخابات شوراها، این مصوبه را مغایر با سیاست‌های کلی انتخابات دانستند و آن را رد کردند. علاوه بر مخالفت شورای نگهبان و هیات عالی نظارت با تعویق

انتخابات شوراها، مسئولان وزارت کشور نیز به‌عنوان مجری انتخابات، پیش از این اعلام کرده‌اند که حتی اگر مصوبه مجلس به قانون نیز تبدیل شود، از نظر قانونی امکان برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس در ۴ حوزه انتخابیه پندرانزلی، بندرعباس، نقده و بستان‌آباد به پایان رسیده و عملاً امکان برگزاری انتخابات در این ۴ حوزه وجود ندارد.

تلاش مجدد مجلس

با این اوصاف اما محمد صالح جوکار، رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس تلویحاً اشاره کرده که میزان مشارکت در انتخابات شوراها دلیل اصلی تمدید ۶ ماهه خواهد بود! هرچند این تمدید ۶ ماهه هم جز ادامه مدیریت سراسر ضعف زاکانی بر شهرداری، خروجی دیگری نخواهد داشت و احتمالاً نمی‌توان به مشارکت مردم هم حتی چند ماه بعد از موعد قانونی هم امیدوار بود، اما در نهایت مجلسی‌ها خواستار تمدید فعالیت و برگزار نشدن انتخابات هستند.

جوکار گفته که «آنچه که درباره این موضوع در نظر گرفته می‌شود این است که انتخابات هرچه باشکوه‌تر برگزار شود و مردم در سرنوشت خودشان مشارکت کنند. به‌ویژه در بحث شوراها که یک نهاد مردم‌پایه است و در حقیقت حکمرانی مردمی را ما در سطح شهرها و روستاها شاهد هستیم، لذا باید انتخابات به‌گونه‌ای رقم بخورد که بالاترین میزان مشارکت را پای صندوق‌های رای شوراها داشته باشیم».

رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس همچنین با اشاره به چالش‌های ۵ ساله شدن شوراهای ششم تاکید کرده

که «برای انتخابات آینده براساس آنچه که در قانون پیش‌بینی شده، یعنی همزمانی انتخابات شوراها و ریاست‌جمهوری، اگر بخواهیم سه سال آینده انتخابات را برگزار کنیم، همزمانی انتخابات شوراها با همزمانی انتخابات مجلس خواهد بود. به این صورت که ما در اسفندماه انتخابات مجلس را داریم و در خرداد سال بعد از آن انتخابات شوراها باید همراه با انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار شود. مجلس ناظر بر انتخابات شوراهاست. لذا در زمانی که باید مجلس صلاحیت کاندیداها را بررسی کند، انتخابات خودش در حال برگزاری است».

او اضافه کرد: «ضمن اینکه به طور مثال، اگر شورای بعدی ۳ ساله باشد و بخواهند ۷ خرداد انتخابات شوراها را برگزار کنند، تازه مجلس فعلی به پایان رسیده و مجلس بعدی شروع به کار می‌کند و تا هیات‌های نظارت جدید در مجلس بعدی در استان‌ها و شهرستان‌ها و هیات نظارت مرکزی تشکیل شود قطعاً زمان انتخابات می‌گذرد و

چنین چیزی اصلاً امکان ندارد، لذا باید تدبیر لازم برای این کار را داشته باشیم که بتوانیم هم نظر شورای نگهبان را تامین کنیم، هم بتوانیم انتخابات را در یک فرصت زمانی خوبی برگزار کنیم». با این وجود اینکه اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس خبر از بررسی نحوه برگزاری انتخابات شوراها در جلسه عصر روز شنبه مجلس داده‌اند، تا لحظه نگارش این خبر هنوز خروجی این جلسه مشخص نیست اما با فرض اینکه انتخابات روز سسی‌ام خردادماه برگزار شود، می‌توان دورنمایی از شرایط گروه‌های سیاسی که تمایل به حضور در انتخابات شوراها دارند، داشت.

احتمال ورود جلیلی به انتخابات شوراها

ورود سعید جلیلی، رقیب پزشکیان و دبیر سابق شورای عالی امنیت ملی، به رقابت‌های انتخابات شورای شهر تهران هرچند هنوز به‌عنوان یک گمانه‌زنی مطرح است اما می‌تواند معادلات درونی جناح اصولگرا را تغییر دهد و تاثیرات قابل توجهی بر رقابت‌ها با جناح مقابل داشته باشد. آن هم زمانی که یار غار او یعنی زاکانی، خود مدعی تمدید دوران مدیریت بر شهرداری تهران است.

جلیلی که با سابقه‌ای طولانی در نهادهای امنیتی و سیاست خارجی شناخته می‌شود، خود را به‌عنوان نماینده جریان «انقلابی‌گری اصیل» معرفی می‌کند. پایگاه حمایتی او شامل بخشی از نهادهای بدنه سنتی اصولگرایان و عدالت‌خواهان است و شعارهایش عادتاً بر عدالت اجتماعی، مبارزه با فساد و تقویت اقتصاد مقاومتی تمرکز دارد. جلیلی احتمالاً قصد

دارد با انتقاد از عملکرد گذشته، این‌بار خود را به‌عنوان گزینه اصلی مدیریت شهری در سال ۱۴۰۴ معرفی کند. اما چالش اصلی جلیلی فقدان تجربه در حوزه مدیریت شهری است که ممکن است او را در رقابت با دیگران آسیب‌پذیر کند.

باشنه‌آشیل زاکانی

علیرضا زاکانی، شهردار فعلی تهران، که با وجود انتقادات گسترده هنوز حمایت بخش‌هایی از اصولگرایان را با خود دارد، در این رقابت وارد می‌شود.

جریان زاکانی احتمالاً با شعارهایی در دفاع از دستاوردهای شهرداری و وعده بهبود وضعیت مدیریت شهری وارد میدان خواهد شد. با این حال، نارضایتی‌های عمومی از عملکرد شهرداری و به‌ویژه حضور پر قدرت منتقدان او در میان اعضای شورای ششم باعث می‌شود تا دفاع از او توسط حامیان‌ش دشوارتر شود. در واقع اگر زاکانی نتواند اعتماد عمومی را جلب کند، حتی حمایت اصولگرایان هم قادر به نجات او نخواهد بود.

قالیاف با لیست می‌آید؟

به احتمال قوی محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس و شهردار سابق تهران، که همچنان نفوذ گسترده‌ای در بدنه شهرداری دارد، در رقابت‌ها با یک لیست حاضر خواهد شد. پایگاه حمایتی قالیباف وسیع است و شامل بخشی از پرسنل شهرداری است. لیست او با تمرکز بر تجربه مدیریتی خود و وعده‌های ثبات، وارد رقابت خواهد شد، ممکن است در نهایت نتواند حمایت قابل توجهی به دست آورد، چراکه پایگاه رای او نیز در میان مردم در سال‌های اخیر کاهش یافته است.

اصلاح‌طلبان و انتخابات

در کنار رقابت‌های شدید اصولگرایان، باید به احتمال ورود اصلاح‌طلبان به انتخابات شورای شهر نیز اشاره کرد. درواقع اصلاح‌طلبان ضلع سوم این انتخابات هستند که با توجه به طیف‌های درونی، به نظر می‌رسد بتوانند به یک لیست واحد برسند. اصلاح‌طلبان و جناح دولت، هر دو چشمی به شورا و شهرداری تهران دارند و باید دید که وضعیت چگونه خواهد شد.

ترکیب اصولگرایان و آینده شورا

با توجه به رقابت‌های سنگین و کاهش اقبال عمومی نسبت به انتخابات، پیش‌بینی می‌شود که ترکیب پایداریچی‌ها و قالیبایی‌ها در بهترین حالت وارد شورای شهر تهران خواهند شد.

اگرچه قالیبایی‌ها ممکن است در این دوره هم باز به دلیل اقبال پایین مردم به شرکت در انتخابات رای زیادی به دست بیاورند و پایگاه‌های رای آنها هم کاهش یافته است، ولی این ترکیب احتمالی می‌تواند همچنان تاثیر زیادی در شکل‌گیری ترکیب شورای شهر تهران داشته باشد. شاید اگر دولت و قالیباف بتوانند لیست مشترکی بدهند، احتمال رای نیابوردن تمام جناح پایداری، تا حدودی کاهش پیدا کند. در نهایت، به نظر می‌رسد که رقابت‌های داخلی جناح اصولگرا همچنان پیچیده و پرجالش خواهد بود و شاید تنها با ائتلاف‌های موقت یا تغییر در استراتژی‌های رقابتی باشد که جریان‌های مختلف قادر به بقا در این عرصه خواهند بود.

گزارش اجتماعی

تهران ضعیف

پایتخت آمادگی مناسب در مقابل زلزله ندارد

درحالی که حدود ۱۹۵ سال از بزرگ‌ترین زلزله تهران می‌گذرد، براساس مطالعات انجام شده، تهران در معرض خطر وقوع زلزله‌های با بزرگی ۷ ریشتر یا بیشتر قرار دارد. طی سال‌های اخیر هم تکانه‌هایی را در این کلانشهر و حومه آن شاهد بوده‌ایم و در سال ۱۳۹۷، مطالعه‌ای نشان داد که امکان وقوع زلزله‌ای شدید در تهران میان سال‌های ۱۴۰۳ تا ۱۴۰۹ وجود دارد.

به عبارتی، زلزله بزرگ در تهران یک واقعیت اجتناب‌ناپذیر است که دیر یا زود رخ خواهد داد. با این حال، عدم آگاهی عمومی، ضعف در برنامه‌ریزی‌های شهری، منافع اقتصادی گروه‌های خاص و کم‌توجهی برخی از مسئولان باعث شده که این موضوع به طور جدی در دستور کار قرار نگیرد که البته لازم است با یک رویکرد علمی و عملی، برنامه‌ای مدون برای کاهش خطرات زلزله در تهران اجرا شود، چراکه بدون انجام چنین اقداماتی، در صورت وقوع زلزله، تهران با یک بحران بزرگ انسانی، اقتصادی و اجتماعی مواجه خواهد شد که جبران آن سال‌ها به طول خواهد انجامید.

روز جمعه مانور ۱۰ هزارنفری زلزله در بوستان ولایت برگزار شد و بیش از ۱۶ کارگروه و ۱۱۰ دستگاه اجرایی و سازمان تخصصی در این مانور مشارکت داشتند و موضوعاتی چون آواربرداری، امداد و نجات، امداد هوایی، حریق و حوادث، اسکان و ... شبیه‌سازی شد.

جلال ملکسی، معاونت اجتماعی و سخنگوی آتش‌نشانی تهران در پاسخ به این پرسش که مدیریت ستاد بحران گفته‌اند، تهران آمادگی ۵۰ درصدی زلزله در مقابل زلزله دارد، گفته که اگر مدیریت بحران از ۵۰ درصد آمادگی گفته‌اند، خیلی خوب گفته‌اند. بخواهیم منطقی صحبت کنیم، تهران خیلی کار دارد تا به روزهای آمادگی برسد و فقط هم نباید یک دستگاه یا بخش را متولی این کار کنیم. وقتی اسم بحران می‌آید، باید همه دستگاه‌ها همفکری کنند. آن هم نه در زمانی که زلزله می‌آید دور هم جمع شویم و بگویم چکار کنیم، این به درد نمی‌خورد. بهتر است در این روزها که ایام آرامش است دستگاه‌های امدادی برنامه‌ریزی کنند و مردم به وظایف خود عمل کنند. باید نیروهای امدادی خود را تجهیز کنند و دوره‌های آموزشی و پرسنل مجرب را در اختیار بگیرند و آنهایی که باید منابع مالی را تامین کنند دست به کار شوند و خود مردم هم در راستای گذراندن دوره‌های آموزشی و ایمن کردن ساختمان‌ها اقدام کنند. گفت که این یک مانور گسترده و خوب بود و می‌تواند در راستای تعامل و همکاری بهتر دستگاه‌های امدادی تاثیر بگذارد. اما اگر ما فکر کنیم با آماده شدن یک سازمان مثل آتش‌نشانی و چند دستگاه دیگر تمام مشکلات شهر ما حل می‌شود، اصلاً درست نیست. چراکه سازمان آتش‌نشانی و امدادی هیچ وقت برای بحران‌ها تعبیه نشده‌اند. در هر جای دنیا وقتی یک بحران بزرگ پیش می‌آید کشورها تسلیم می‌شوند، مانند جنگل‌سوزی‌ها اخیر آمریکا.

ملکی اضافه می‌کند: اما سازمان‌های آتش‌نشانی و امدادی برای بحران تعبیه نشده‌اند و از این‌رو در تهران ستاد بحران تشکیل شده که ده‌ها دستگاه در کنار هم می‌نشینند و حتی در بحران‌های بزرگ می‌بینیم که نیروهای امدادی خارجی وارد عمل می‌شوند، چون می‌بینند که خود آن کشور دیگر توانایی لازم را ندارد. در همه جای دنیا آتش‌نشانی‌ها برای حوادث شهری تعبیه شده‌اند اما در مواقع بحران می‌آیند و تا جایی که بتوانند کمک می‌کنند.

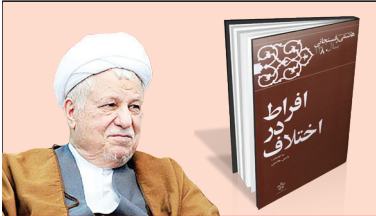
به گفته او: اگر زلزله در حدی باشد که منجر به تخریب ساختمان‌ها بشود که معابر را بند بیاورد مطمئناً دو سه روز اول مشکلات امدادی وجود دارد. چون تا نیروهای امدادی از استان‌های معین و کشورهای دیگر بیایند و کمک‌رسانی کنند زمان خواهد برد و از طرفی خود آنها نیز ممکن است آسیب‌هایی ببینند و با فرض اینکه در ۵۰ نقطه بخواهند کمک‌رسانی کنند قطعاً کم می‌آورند و نیروهای لازم را ندارند. نمی‌توانیم بگویم یک آتش‌نشانی قوی یا یک شهرداری خوب داریم که اگر زلزله بیاید می‌توانند این موضوع را جمع کنند. نه این‌طور نیست و کسانی که الان می‌داند ساختمان‌های فرسوده دارند باید الان خودشان اقدام کنند.

سازندگی: روزنامه سیاسی و اجتماعی • صاحب امتیاز: حزب کارگزاران سازندگی ایران • مدیرمسئول: سیدافضل موسوی • سردبیر: اکبر منتجبی

زیرنظرشورای سیاستگذاری: سیدحسین مرعشی (رئیس)، محمد عطریانفر، محمد قوچانی، علی هاشمی، سیدعلیرضا سیاسی‌راد، امیراقتناعی

مدیرهنری: رضا دولت‌زاده • عکس: رضا معطریان • ویراستار: سعیده آری‌ن‌فر • حروف‌چین: مجتبی دیگر • نشانی: تهران، پاسداران، نگارستان پنجم، پلاک ۸، تلفن: ۲۲۸۴۱۲۶۲ • چاپ: امید نشر ایرانیان: ۹-۸۸۵۳۷۱۶۸ • توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

— کارنامه: خاطرات هاشمی ۱۳۸۰ —

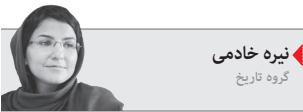
افراط در اختلاف ۲۱۳

ادامه پنج‌شنبه ۱۵ آذر
فشار برای سرکوب انتفاضه
در فلسطین، اسرائیل [یاسر] عرفات، [رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین] را در مقر خود محصور کرده و اجازه خروج او از فلسطین را نمی‌دهد و برای سرکوب انتفاضه، فشار می‌آورد. عرفات، جمع زیادی از نیروهای مجاهد از جمله احمد یاسین، [رهبر جنبش مقاومت اسلامی (حماس)] را در خانه‌اش بازداشت کرده است. اسرائیل می‌گوید بدون توقف کامل انتفاضه، حاضر به مذاکره نیست و به حملات ادامه می‌دهد. آمریکا هم چراغ سبز نشان داده است. اقدامات عرب‌ها، ضعیف است. ایران خواستار تشکیل اجلاس اضطراری سران [کشورهای] اسلامی شده ولی معلوم نیست، بپذیرند.
[سیلویو برلوسکونی] نخست‌وزیر ایتالیا در یک اقدام گستاخانه در پارلمان گفته است، مذاکره دوستانه با ایران، مشروط به عدم حمایت ایران از تروریسم است که اقدامات ظاهراً دوستانه اخیر آنها را به باد داده است.

جمعه ۱۶ آذر
نابدید شدن ملاعمر
در منزل بودم. تمام وقت به مطالعه گذشت. معمولاً اوقاتم در ماه مبارک رمضان به این گونه می‌گذرد. حدود ساعت ۳ بامداد بیدار می‌شوم و تا ساعت ۶ بامداد با عبادت و سحری می‌گذرد و تا ساعت ۸ می‌خواهم. روزهای کاری، ساعت نهمین به دفتر می‌روم. اکثر روزها، افطار میهمان دارم که تا ساعت ۷ شب به ملاقات و انجام کارهای دفتر می‌گذرد و اگر میهمان نباشم و یا میهمان نداشته باشم، افطار به خانه می‌آیم. معمولاً تا ساعت ۱۱ شب به مطالعه و عبادات مراسم رمضان می‌گذرد و کمی ورزش. روزهای تعطیل در خانه هستم و کارها، شبیه روزهای کاری است.

مسائیل فلسطین همچنان مورد توجه و بحرانی است. امروز رهبری در نمازجمعه به سیاست‌های آمریکا، اسرائیل و انگلیس حمله‌های شدی کردند و وزارت امورخارجه هم با احضار [نیکولاس براون] کاردار سفارت انگلیس به اظهارات تونی‌بلر، [نخست‌وزیر انگلیس] اعتراض کرد. در افغانستان نیروهای طالبان در قندهار، هلمند و زابل تسلیم شدند، ملاعمر، [رهبر طالبان] ناپدید شده است. در منطقه کوهستانی تورابورا بوده که هفته‌ها مورد بمباران آمریکاست که به عنوان پناهگاه‌های طرفداران بن‌لادن در ارتفاعات شرق افغانستان امروز به تصرف دولت و آمریکاییان درآمده و آنجا هم اثری از بن‌لادن نبوده است.

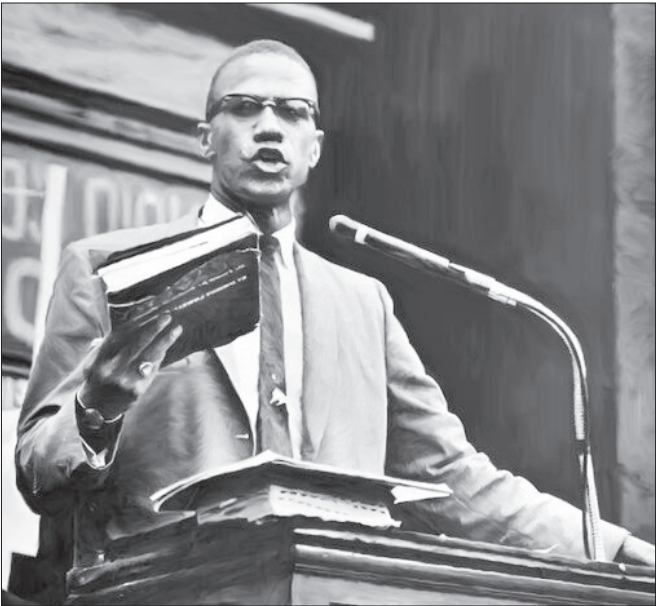
شنبه ۱۷ آذر
تشکیل نشدن کمیسیون زیربنایی
بنا بود کمیسیون زیربنایی [مجمع تشخیص مصلحت نظام] جلسه داشته باشد به نصاب لازم نرسید و تشکیل نشد. حزب اعتدال و توسعه، منتظر بود که خبر تصمیمات جلسه کمیسیون را بگیرد و در اولین شماره روزنامه جدیدالتأسیس خود بیاورد. گفتیم، اگر اصرار بر درج چنین خبری دارند، مصوبات جلسه قبل را بگیرند.

یکی از شب‌های سال ۱۹۲۹ مالکوم ایکس، تجربه یک حمله جدید از سوی سفیدپوستان به خانه‌شان در لانسینگ، مرکز میشیگان را از سر گذراند. ارل لیتل کشیش مذهبی، پدر مالکوم ایکس و ازجمله افرادی بود که برای حقوق مدنی سیاه‌پوستان فعالیت می‌کرد بنابراین بارها از سوی سازمان‌های سیاسی وابسته به سفیدپوستان به مرگ تهدید شد و مورد حمله و کینه گروه‌های نژادپرست بود. مالکوم در حمله آن شب، ابتدا احساس کرد چیزی او را به آسمان پرتاب کرد، چشم‌هایش که باز شد، خود را در دنیایی از آتش و دود دید. صدای تپانچه‌ها با فریاد آدم‌ها درهم‌آمیخته بود و آن زمان بود که فهمید، سفیدهای آمریکایی خانه آنها را به آتش کشیده‌اند. تمام آن لحظه‌ها تا پایان عمر مالکوم ایکس و زمانی که سرانجام در بیست‌ویکمین روز فوریه سال ۱۹۶۵ به دست سه مرد مسلح گلوله‌باران شد مانند کابوسی در خاطرش ماند. این نخستین حمله به خانه آنها نبود و خانواده ارل لیتل بارها به خاطر فعالیت‌های پدر از جانب گروه‌های نژادپرست مورد حمله قرار گرفته بودند. چند سال پس از آتش‌سوزی، سرانجام یک روز جسد بی‌جان پدر مالکوم ایکس کنار جاده پیدا شد و از آن به بعد پتیمی هم به زندگی سراسر فقر او اضافه شد. اگرچه مالکوم در سال‌های آغاز جوانی به سرقت گرایش پیدا کرد و به جرم فروختن یک ساعت دزدی از جواهرفروشی روانه زندان شد اما در نهایت آشنایی او با گروه «ملت مسلمان» در زندان، باعث شد تا مسیر زندگی‌اش تغییر کند. راه پدر را ادامه داد و به رهبر مسلمانان سیاه‌پوست در آمریکا تبدیل شد. سازندگی به مناسبت پنجاه‌ونهمین سالمرگ مالکوم ایکس به برخی جزئیات زندگی و فعالیت‌های او پرداخته است.

◀ **آرزوی وکالت در دوران نوجوانی**
مالکوم ایکس هفتمین فرزند خانواده لیتل در سال ۱۹۲۵ میلادی در نبراسکا به دنیا آمده بود و در زمان آتش‌سوزی در خانه‌شان تنها ۴ سال داشت. این حادثه باعث شد، خانواده ارل لیتل به همراه خانواده‌اش به حومه شرقی لانسینگ نقل‌مکان کنند. آنها در این سال‌ها فقیرتر شدند و تنها محل درآمد آنها از طریق فعالیت‌های مذهبی پدر بود. پس از مرگ پدر بار اصلی مشکلات زندگی بر دوش مادر افتاد اما مادر هم به مشکلات روحی دچار و در بیمارستان روانی بستری شد. مالکوم اما از همان دوران نوجوانی امیدوار بود که بتواند به شغل مورد علاقه‌اش یعنی وکالت برسد بنابراین جزو دانش‌آموزان درس‌خوان کلاس بود. وقتی آرزویش را با معلم مدرسه در میان گذاشت مورد تمسخر واقع شد. معلم به او گفت: این آرزو برای یک سیاه‌زنگی چندان واقع‌گرایانه نیست، امید مالکوم از بین رفت و مدرسه را رها کرد.

◀ **آشنایی با جمعیت «ملت اسلام» در زندان**
رهایی از مدرسه آغاز ماجراجویی پسر سیاه‌پوست آمریکایی بود. راهی بوستون در ایالت ماساچوست شد و از بوستون

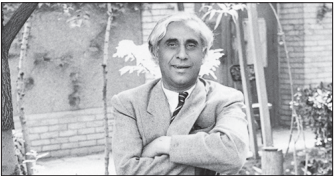
به نیویورک رفت و یک دوره عجیب و جنجالی را پشت سر گذاشت تا در ۲۰ سالگی که به دلیل بزهکاری و سرقت به زندان افتاد. دوران زندان باعث شد که او با جمعیت «ملت اسلام» آشنا شود و به عضویت آن درآید. مدتی پس از آزادی به واسطه عفو مشروط در ۱۹۵۲ میلادی، سنگبویی سازمان ملت اسلامی را بر عهده گرفت و به دستور ریاست سازمان در ساخت مسجدهای متعددی در ایالت‌های «دیترویت»، «میشیگان» و «هارلم نیویورک» مشارکت داشت. تلاش‌های او برای نشر پیام‌های سازمان ملت اسلامی، باعث افزایش تعداد اعضای این نهاد از ۵۰۰ تن در ۱۹۵۲ میلادی به ۳۰ هزار تن در ۱۹۶۳ میلادی شد اما در تمام این سال‌ها به برانداختن برده‌داری نوین در آمریکا فکر می‌کرد. ۱۲ سال، حامی برتری سیاه‌پوستان و طرفدار جدایی آمریکایی‌های سیاه‌وسفید بود و زمانی‌که از جمعیت «ملت اسلام» جدا شد و اندیشه‌های این جمعیت را تا حدود زیادی مورد انتقاد قرار داد. مالکوم ایکس پس از آن دوران بیشتر به استقلال فکری رسید و سفرهای خود را به کشورهای آسیایی و آفریقایی آغاز کرد تا به گسترش مبارزه با تبعیض نژادی و برده‌داری بپردازد. نام اصلی او مالکوم لیتل بود ولی بعد از پیوستن به گروه امت‌الاسلام نام «مالکوم ایکس» را برای خود انتخاب کرد و در جریان سفر حج، نام اسلامی «الحاج مالک‌الشباز» را بر خود گذاشت. پس از عریستان به دویی رفت و در آنجا درباره سفرش به عریستان گفت: «وقتی فهمیدند که من وارد عریستان شدم بسیار مرا تحویل گرفتند و برای جلسات مختلف مرا دعوت کردند. آنها حاضر بودند هر آنچه که می‌خواستم را در اختیارم قرار دهند تا در کشورشان برای وهابیت تبلیغ کنم اما نمی‌دانستند که من یک مسلمان شیعه هستم». سفر دویی هم پایان یافت و او به آمریکا بازگشت تا تشکیلاتی برای همدلی و ظلم‌ستیزی مسلمانان جهان علیه نژادهای گوناگون فراهم کند. هر بار پشت تریبونی قرار می‌گرفت شورش‌های نژادی، تحول و خشونت‌ی که سفیدان به وجود آورده‌اند را محکوم می‌کرد.

◀ **ماجرای یک فیلم و یک شکایت**
اسپایک لی، کارگردان آمریکایی در دهه ۹۰ میلادی، زندگی و مبارزات «مالکوم ایکس» را دستمایه ساخت فیلمی قرار داد و به سه مرحله زندگی او تحت عنوان مالکوم لیتل، مالکوم ایکس و حاج ملک شباز پرداخت. این فیلم براساس کتاب «اتوبیوگرافی مالکوم ایکس» که توسط مالکوم ایکس و الکس هیللی، از بزرگ‌ترین نویسندگان سیاه‌پوست، نوشته شده بود، ساخته شد و نخستین نامزدی اسکار را برای دنزل واشنگتن، بازیگر نقش مالکوم به ارمغان آورد. سال‌ها بعد خانواده مالکوم ایکس در جریان پرونده قتل او از دولت آمریکا و نهادهای قانونی آن درخواست غرامت ۱۰۰ میلیون دلاری کرده و این نهادها را به دست داشتن در توطئه قتل مالکوم متهم کردند.

تقویم

پیش از کودتا پایتخت آماده تخلیه بود

نخستین روایت رهبر کودتای سوم اسفند از آن

کودتای نظامی سرانجام سوم اسفند سال ۱۲۹۹ در آسمان سیاسی ایران رخ داد تا رضاخان چهار سال بعد صاحب تخت پادشاهی ایران شود. سیدضیاءالدین طباطبایی که در تاریخ ایران با عنوان یکی از اصلی‌ترین عوامل این کودتا از او یاد می‌شود، بهمن سال ۱۳۳۳ حدود ۳۵ سال پس از این واقعه در گفت‌وگو با خبرنگار «اطلاعات هفتگی» برای نخستین‌بار به جزئیات و به قول خودش اسرار این کودتا پرداخت. او ماجرا را این‌طور آغاز کرد: «در نتیجه تسلط چند هزار نفر افراد مسلح به گیلان که مرکب از ایرانیان مهاجر قفقازیه و روس‌ها و گرجی‌ها و انقلابیون بین‌المللی بودند و بعدها این عده به نام متجاسرین معروف شدند، کابینه مرحوم مشیرالدوله تشکیل شد و چون قوای متجاسرین از حدود گیلان و منجیل تجاوز کرده و نزدیک قزوین رسیده بودند، کابینه مرحوم مشیرالدوله حکومت نظامی را در تهران و تمام ایالات شمالی اعلام کرد و فرماندهی کل حکومت نظامی را به کلنل «استراسلسکی» روسی فرمانده قزاقخانه با اختیارات نامحدود واگذار کرد. استراسلسکی نیرویی تشکیل داد از قوای قزاق و شماره قوای قزاق آن روز در تمام ایران ۱۱ هزار نفر بود که ۶ هزار نفرش در تهران و اطراف و مابقی در آذربایجان و سایر نقاط بودند». ماجرا اما از زمانی سخت شد که قوای قزاق در جریان حمله‌ها با شکست هولناکی روبه‌رو شد که بیش از چهار هزار نفر تلفات داشت با این حال به واسطه حضور قشون انگلیس در قزوین از مهاجمان به تهران نرسیدند، اگرچه کابینه مشیرالدوله سقوط کرد و کلنل استراسلسکی با یکصد نفر از افسر تزاری از قزاق‌خانه اخراج شد. او معتقد است این جریان‌ات مسیر سرنوشت کشور را تغییر داد: «از تاریخ تشکیل کابینه مرحوم سپهدار تا کودتا قوای قزاق قزوین بدون کمک مالی موثر دولت فقط از پرتو کمک‌های غیرمستقیمی که کلنل اسمایس می‌توانست از دولت یا مازاد آذوقه نیروی هندی و انگلیسی به دست آورد، اداره می‌شدند. قوای قزاقی که بعد از ۶ یا ۷ ماه جنگ در مقابل متجاسرین شکست خورده بودند در آن موقع که در قزوین بودند مورد عطف و دل‌نوازی هیات حاکمه واقع نشدند. وضع تهران هم در آن موقع بیش از آنچه تصور شود، وخیم بود. ادارات دولتی از ژاندارمری، نظمیه، عدلیه و ... یک سال از دریافت حقوق عادی خود محروم مانده بودند. دستجات مختلف به عناوین سیاسی و ... مشغول فعالیت بودند و حکومت‌های نظامی همه روزه، عده‌ای را در نتیجه کشف توطئه‌هایی دستگیر و به محبس می‌انداختند». سیدضیاءطباطبایی به مذاکرات تخلیه پایتخت اشاره می‌کند که طبق آن مقدمات تخلیه فراهم شد: «بریگاد مرکزی مرکب از ۲ هزار و ۵۰۰ نفر تحت ریاست مرحوم سرهنگ شهاب و دژیمن یک ژاندارمری با آقای سرهنگ حبیب‌الله شبیانی و دژیمن دو با سرهنگ ضرغامی در یوسف‌آباد تحت ریاست کلنل گلوووپ سوئدی بود. تمام این نفرات بدون اسلحه و لباس و خوراک در انتظار سرنوشت شومی بودند و مسلم بود که پس از حرکت نیروی انگلیس از قزوین متجاسرین به تهران سرازیر خواهند شد و فقط خدا می‌دانست که در صورت وقوع چنان حادثه‌ای تهران و سکنه آن دچار چه سرنوشتی می‌شدند. در این هنگامه بود که احساس ازخودگذشتگی و نجات مملکت از آن وضعیت شوم برای چند نفری پیدا شد که موفق شدند از تخلیه پایتخت و آن بی‌تکلفی و حیرت‌زدگی نجات پیدا کنند و بالاخره کودتای سوم حوت رخ داد اما چون هنوز ادراک سیاسی مردم این مملکت به آن مرحله نرسیده است که توانایی هضم حقایق تلخ را داشته باشند بنابراین اجازه بدهید بیش از این راجع به مقدمات کودتا و طرز وسایلی که این فکر را از خیال به مرحله عمل گذاشت چیزی عرض نکنم».